

47p

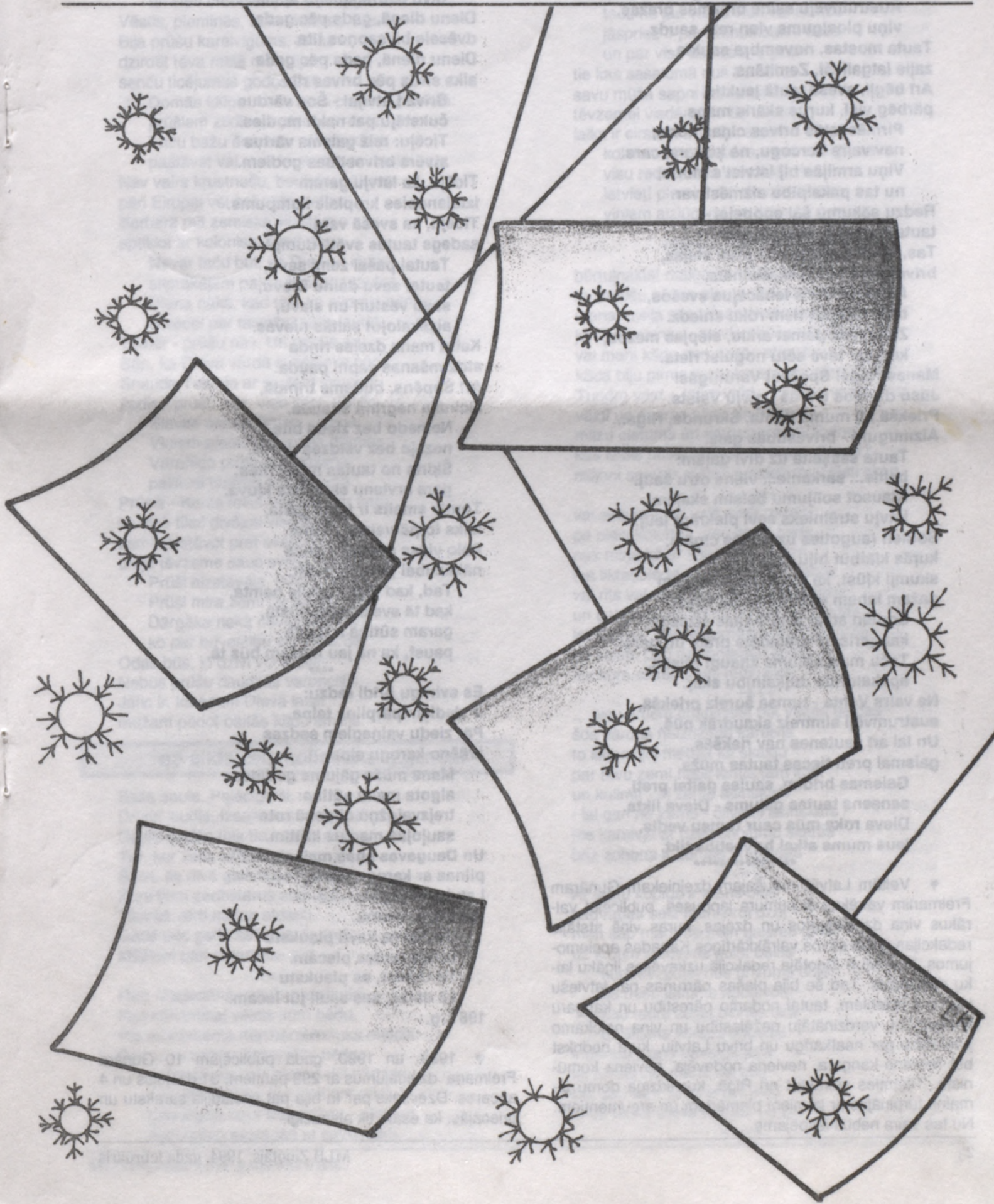
Montreālas Latviešu
Biedrības
ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1994. GADA FEBRUĀRIS

MONTREALA, KVEBEKA

Nr. 2. (539.)

Gunārs Freimanis

KALPAKA MONOLOGS

Ūdens tecei nolemtība viena -
upes ūdeņus uz jūru veļ.
Tad, kad pienāk liktenīgā diena -
jāklāj ir zem kājām ciņu ceļš.
Latvijai šī stunda beidzot nodimd -
novembra brīnums vīriem liek
ielaist šauteņstobrā ātru lodi,
kuŗa miermilību neaiztiek.
Taču prot tā atrast iebrucēju,
brīvestību gaismā celt tā prot.
Lode neskaŗ saules staru, vēju,
svešnieku skaŗ... tas taisnīgs sods.
Melna lavina pār zemi gāžas,
tauta mostas, melnais belž un žņaudz.
Austrumvēju asins brāzmas brāžas,
viņu plosīgums vien reto saudz.
Tauta mostas, novembra saukta -
zaļie latgalieši, Zemitāns.
Arī bēgļi, svešā tautā jauktie, -
pārbēg visi, kuŗus skāris māns.
Pirmās istās brīves ciņas noris,
nav vairs hercogu, ne ķeizars, cars.
Viņu armijās bij latviet's moris,
nu tas pakalpību aizmēst var.
Redzu sākumu šai epopejai -
tauta izkaisīta, šaubas māc.
Tas, kuŗš svešiniekam pretī slejas,
brīves alku svaidsīts, aicināts.
Nemil latviet's ienācējus svešos,
tikai kangari tiem roku sniedz.
Zemnieks pamet arklu, slēpjas mežos,
kad pār tēva sētu nogulst riets.
Manas rotas! Spožās! Varonīgās!
Jūsu durkļos tvērās Latvju Valsts.
Priekšā bij mums Venta, Skrunda, Rīga...
Aizmugurē - brīvestības gals.
Tauta sašķelta uz divi daļām:
baltie... sarkanie... viens otru šauj.
Klausot solījumu balsīm skaļām,
latvju strēlnieks sevi piekrāpt ļauj.
Šodien raugoties uz brīves ciņām,
kuŗās klātbūt biju aicināts,
skumji kļūst, ka šķīru naida zviņām
dažam labam redzīgums bij klāts.
Šodien atkal acis zviņas aizsedz,
kangarismā gremdēts prāts un gars.
Taču murgalnuma žņaugi raisās,
apskaidriba duļķainību skaŗ.
Ne vairs Venta - tumsa šoreiz priekšā,
austrumvēji simtreiz skaudrāk pūš.
Un lai arī šautenes nav riekšās,
gaismai pretī tiecas tautas mūžs.
Gaismas brīdīm, saules gaitai pretī,
sensens tautas gājums - Dieva likts.
Dieva roka mūs caur tumsu vedis,
ļaus mums atkal brīvestībā tikt.

♥ Veltām Latvijā mirušajam dzejniekam Gunāram Freimanim vairākas šī numura lappuses, publicējot vairākus viņa dziedājumus un dzejas, kuŗas viņš atstājis redakcijas rīcībā savos vairākkārtīgos Kanadas apciemojumos. Viņš MLB Ziņotāja redakcijā uz kavējies ilgāku laiku divi reizes. Tad še bija plašas pārrunas par latviešu kaŗavīra likteņiem, tautai nodarīto pārestību un kangaru nodevībām, verdzinātāju nežēlastību un viņa nelokamo pārliecību par neatkarīgu un brīvu Latviju, kuŗā nedrīkst būt neviena kangara, neviena nodevēja, neviena komūnista. Tikāmies vairākkārt arī Rīgā, kur līdzīga domu izmaiņa turpinājās ar jauniem piemēriem un argumentiem. Nu tas vairs nebūs iespējams.

RAIŅA MONOLOGS

Kas es esmu, kas es biju
savai tēvzemei un tautai?
Grodu gara kroni viju
viņai nebrīvē vēl skautai.
Visu tautas melno sāpi
iekausēju skaņā zvanā.
Izdeldētā brīves slāpe
atvizēja dziesmās manās.
Pats es trimdas kāpes minu,
pieredzēju Latvi dzimstam.
Daudzus caurdzeltus ar svinu
bij ple priedēm jāredz ļimstam.
Tos, kas dzimtās sētās paliek,
kuŗus neskaŗ lodes dzēliens,
savās ķetnās satver maliens
divu dzirnakmeņu spēlē.
Dienu dienā, gads pēc gada
dvēsele bij sapņos tita.
Dienu dienā, gads pēc gada
alka sirds pēc brīves rita.
Brīva Latvijai! - Šos vārdus
čukstēju pat naktī modies.
Ticēju: reiz gaisma vārtus
atvērs brīvestības godiem.
Ticēju, ka latvju garam
iztaisnosies kroplais kumpums.
Ticēju, ka svešā vara
sadegs tautas svētā dumpī.
Tautai pašai zemi savu,
tautai savu dainu Dievu,
savu vēsturi un slavu,
aizskalojot saltās nievas.
Katra mana dzejas rinda
atdzimšanas sapni pauda.
Arī Šopēns, būdams trimdā,
aicināja negrimt snaudā.
Nemedo bez zieda bite,
nezaļo bez veldzes druva.
Šķirts no tautas mūža rites,
gars arvienu skarbāks kļuva.
Tomēr smelts ir tautā gana,
laiks to pārveidotu atdot.
Palo visas domas manas
nākamībai grodus radot.
Tad, kad tautai saule ņemta,
kad tā svešinieku gūstā,
garam sūtība ir lemta -
paust, ka ne jau mūžam būs tā.

Es svinīgu brīdi redzu:
ir ziediem pārpilna telpa.
Pār ziedu vaiņagiem sedzas
krāšņo karogu elpa.
Mans mūža gājums godāts,
algota mana sūtība:
trejzvaigžņu cildenā rota
sauļojas man uz krūtīm.
Un Daugavas abas malas
pilnas ar karogu plīvu.
Latvju mēle palo
reizē ar brīvumu.
Un Laima savu plaukstu
uzliek tautas plecam.
To redzot, es plaukstu
kā dārzs, kas saulī jūt lecam.

1981. g.

♥ 1989. un 1990. gadā publicējam 10 Gunāra Freimaņa dziedājumus ar 299 pantiem, 31 dzejoļus un 4 apceres. Dzejnieks par to bija pat sastādījis sarakstu un priecājās, ka esam tik atsaucīgi.

PRŪŠU ELĒGIJA

Nav vairs tauta. Nav pat pēdu minums.
Bija varonība. Ciņas griba.
Nepazina toreiz ložu svinu,
toties zobenā bij nežēlība.

Svešais zobens cirta dziļi. Asums
tajā bij un bija tieksme pakļaut.
Dumpība ja dzina zaļu vasu
allaž talkā nāca zobens aklais.

Kā var pazust tauta? Taču var.
Nav vairs prūšu. Arī pēdas pagaist...
Drūma jauta dvēseli man skar,
dziļi krūtīs nogulst rūpe smaga.

Kā var pazust tauta? Asins jūkli...
Valodjūkli... Svešas zemes ļaudis,
kuŗi ieņem, baroņas kā sūklis
un vien chronisti par drāmu paudis.

Vēstis, pieminēs, teiks: kādreiz bija...
Bija prūšu kareivīgums, alkas
dzirdēt tēva mēlē melodijas,
senču ticējumus godos valkāt.

Domās klūpu. Kāds man pačukst priekšā:
prūšiem zūdība ir plecos krauta.
Taču bažu ēna stāv pie sliekšņa -
pastāvēt vai zust lemts manai tautai?

Nav vairs krustnešu, bet kaŗu gājums
pāri Eiropai vēl nebeidz rīmties.
Barbarā mīt zemisks vilinājums
aptīklot ar kolonistu simtiem.

Nevar taču būt, ka Dievs ir lēmis
stiprākajam pakļaut mazās tautas...
Diena nāks, kad tas, ko stiprais ņēmis,
cilvēcei par taisnību sāks ļautāt.

Tomēr - prūšu nav. Un nebūs arī.
Sāp, ka Dieva vārdā svešnieks nāca.
Snauda Temida ar saviem svāriem.
šodien prūšu nav, vien vāci, Vācija...

Slavas oerolā Bruno... Žana...
Viņiem pieminekļi, odas drāmas.
Varonīgo prūšu sadegšana
palikusi tautām mazzināma.

Prūsis - Kants teiks traktātā par kaŗu,
ka viņš tikai divējus vien atzīst:
zemi aizstāvēt pret svešu varu
un ja tēvzeme sauc svešo padzīt.

Prūši aizstāvēja. Svēto. Savu.
Prūši mira zemi aizstāvēt.
Dārgāka nekā nevienam nava.
ko par brīvību var kāds dot.

Odas būs, jo dzīvi vēl ir aisti.
Nebūs prūšu daudzās varoncilīs.
Jātīc ir, ka esam Dieva laisti
mūžam pēdot baltās kāpu smiltīs.

no cikla zem kolimas zvaigznēm

Salta saule. Pelēcīgi rīti.
Drūmi ļaudis. Izsalkums tos grauž.
Gaŗās rindās tiek tie kalnos dzīti
Tur, kur zelta ieži klīntīs snauž.
Šķiet, tie divā gaismojumā tīti,
Kuŗš tiem cerībstarus sirdī auž,
Tīks kā vārti mājup atdarīti...
Gads pēc gada salta saule spīd.
Mūžiem pāri nolemtība slīd.

Reiz Magadānā uzcels pieminekli,
Kas nākamībai vēstīs sūro bēdu.
Pie monumenta mazbērni brauks meklēt
Šeit savu senču izdzīsušās pēdas.

Ja neuzcels, par pieminekli pārtaps
Ik kalna pakāje, kur simtiem rakti,
Kas izgāja caur Magadānu - vārtiem,
Aiz kuŗiem sastapās ar savu nakti.

Visapkārt grūtums ir un bēda
Un šķirtums smacējošs un žņaudzošs.

Līdz tēvzemei simtūkstsots pēdu,
Viss miļš tur man un mājup saucošs.
Bet gadi rit, aust rīts pēc rīta,
Ir mājupceļš vēl miglas gūstā,
Un daudzus bezspēkā redz krītam,
Par sasaluma slāni kļūstam.

Un visiem mirstot sapnis acīs:
Par Latviju! Par brīvu, gaišu.
Dažs paspēj svētos vārdus sacīt,
Bet dažam aizlūst balss un aizsmok.

kolima vairs neatdos tos vīrus
kuŗus savā sasalumā ņēma
veltī viņus gaida luksts un tīrums
veltī gausties ka to liktens lems
laiks ik vainīgo ir vārdā piesaut
taču ne jau vienu vien vai simtus
jāspriež ir par ļaunumsakni tiesa
un par visu asinssuņu ģinti

tie kas sasalumā dus tie nevar
savu mūža sapni tautai sacīt
tēvzemei visdārgāko tie deva
laiks ir cirstām brūcēm sadzīt

kolima vairs neatdos... pat zvaigznes
visu redzējušas mēmi klusēs
latviet! pieminbrīdi domās aiznes
viņiem aizlūgsmi no dzimtās puses

mazais sibīrijas monologs

bērtulnaks! maiga tu esi bijusi
krustnešu nāves ļļauja tikai vāra pūsma
mana misija stindzinās cilvēci gadsimtiem ilgi
ja vien uzzinās... ja vien būšu runīga
vai mani kāds nomazgās atkal tīru
kāda biju pirms jermaks apkāva aizstāvjus?
Tundra vaid... taiga vaid... visa es vaidu pilna
vaidi un asaras sāpe un bēda
milzu cietums un sargtorņos padibenes
kas laidis pasaulē šos asinssuņu barus?
miljoni apsūdz mātes apsūdz tēvu lāsti skan.

vai acis ciet vai vaļā allaž redzu:
pa pieci kolonā... pēc gada gads...
nāk miņā kā ar sasalumu sedzu
tos liktenbiedrus kuŗus nopļauj bads
vai rīts vai vakars atmiņskalus dedzu
un gaismojumā viens un tas pats skats:
iet kolona... tai sagumums krauts plecos
un visam pāri dzeloņdrāšu žogs
aiz kuŗa sairst sapņi mūži plok

... pie vārtiem chanibals! bet veltas gaidas
šos vārdus neizdzirda kareivis
to liktenvijņi mētāja kā skaidu
par tēvu zemi nebij lemts tam krist
un kolima - šī zeme asinskārā
/ lai gan ne zeme - cilvēks asinskārs /
pie kareivja ar dzelkšņojumu skārās
bez zobena ir zemes arājs vārs

Ar tautu kopīgs ir mans ceļš
kad tautai beļž man sirdī dzeļ
man sāp man rūp man gaisma gaist
uz krūtīm lietuvēns gulst baiss
kad tēvzemei būs brīvums dots
es būšu laimots apbalvots
kad tauta zaļas dzīnes dzīs
es liksms vērsos debesis

ir cerība mans pavalgs sāls
lai arī sapnis mans vēl tāls
bet sapnis ir sirds sapni svin
sirds tic ka Dievs to redz un zin

LATVIJAS MONOLOGS

Noslēp, saule, savus spožos starus! -
Nežēlība dziro manās sētās.
Aplauž dzīvības, slēdz siekstā garu,
mīda karogu ikvienam svēto.
Drūmas uzaust zemē jūnijdienas.
Tautas padibenes ielās lodā.
Sārti plakāti pār viņiem slienās,
ik pa brīžam skaļi saukļi nodārd.
Pūlis paliels. Vairāk tur par simtu,
kuŗi savus soļus liek pa vējam.
Kādos purvos mīt tās latvju dzimtas,
kuŗas auklēja šos līdzskrējējus?
Manas zemes valodā tie mēļo,
šķiet, ka Rīgas nami nobāl, piesarkst.
Tauta redz, cik daudz šo sārtu dēļu
bija iezīdušās viņas miesā.
Svešā vara brīvību rok kapā.
Kapos gulstas arī mani dēļi.
Gadu simtiem vēsturnieku lapās
asinsārta tautas sāpe kvēlos.
Sākumā pa vienam naktis pazūd,
Sākumā to visu klusu dara.
Vēlāk redz, ka upurkaits par mazu,
rodas pirmais aizvedamo saraksts.
Ne jau mana zeme vien mirst bēdās.
Posta rēgs visapkārt asnu dzinis.
Visa padomija pilna bēdām,
kuŗas komūnisma rēgs tur minis.
Sibīrija - Kolima un Čīta,
sala Solovki un Karaganda -
Visur tirranijas vergs ir mitis,
kur vien karogs asinsārtais plandās.
Kas ir Bērtuļnaktis un Viduslaiki! -
Tikai tāda bērnu spēle šķietas.
Visai cilvēcei reiz paliks baigi,
tikas kā vērtas čekas upurvietas.
Nomocītie atriebību prasīs,
bet no bendēm nebūs vairs ne miņas.
Benžu mazbērni par senčiem lasīs
tā kā lasa archeologu ziņas...
Tas būs vēlāk, šodien nav kas tiesā,
šodien tirranijai pilna vaļa.
Nāves maliens čekas velvēs iesākts,
kļūst ar katru dienu arvien skaļāks.
Nograd Litene... Un naktī vienā
kaŗavīriem virsniēku vairs nava.
Liktenīgā jūnijnaktis kad pienāk -
Sāpju draudze uzsāk gaitu savu.
Aizved lāčplēšus un kalpakiešus.
Arī sievām, bērniem pienāk kārtā.
Es pret debess jumū vaigu griežu,
taču debess neatbild ne vārda.
Debess klusē. Toties terrors plosās.
Nāves dzirnavas bez mitas strādā.
Līdzskrējēji pakalpīgi rosās -
jaunos upurarakstus steidz gādāt.
Mežsargs, skolotājs un zemes arājs -
ja vien latviskums tam mūžu rotā -
kļūst par upurjēru svešai varai
un ar katorgu vai nāvi sodāms.
Divus gadu desmitus jau tiranns
ne jau vienai tautai elpu žņaudzis.
Nu šis gruzīns - asinskārais pirāts -
siro Baltijā ar kaŗa draudzi.
Nodziest daudzi mūži. Apklust dziesmas.
Visu kultūrā, kas tautas radīts,
aprij skaudras iznicības liesmas.
Sārtus sakurt steidz ne viens vien sadists.
Rindās pirmajās stāj Jānis Niedra -
Maskavai jau sen kopš kalpot sācis.
Bērce, Vanags, Talcis viņam biedros,
visus pārspēj skribents Vilis Lācis.
Bendes, slepkavas tam vadīt uztic.

Taču tikai ampelmaņa lomu.
Striķi rausta dižvīrs Sustins,
kuŗam Kremļa instrukcijas somā.
- Apšaut! Pakļaut! Saskaldīt un valdīt! -
Svešnieks beļ ar žuburotu milnu.
Presē paviz solījumi saldi,
tomēr sirdis visiem bailu pilnas.
Arī līdzskrējēji bailu varā,
arī viņi nezina liktenstundu.
Šodien vēl tie sēž uz zaļa zara,
rīt jau vergu vidū tālā tundrā.
Tur, kur aiziet bojā lēnā nāvē
miljoni un upuriem nav gala.
Tur, kur bads kā nenogurstošs plāvējs
asus vēzienus visapkārt dala.
Pļauj bez mitas arī klimats skarbaiss.
Asinsšērga arī plāvējs rosīgs.
Daudzi plok no pārmērīga darba,
citus pārzvērējis uzraugs nosit.
Pamalē kad atskan kauju rība,
Liepājā kad spindzēt iesāk mīnas,
pilsētā milt drausma vardarbība,
Šausmu pilns kļūst cietums - "zilais brīnums".
Visiem, kas ir iebrucēju gūstā,
siržu pukstus aptur lodes dzēliens.
Kamerās redz asinsstraumes plūstam
"Baigā gada" priekšpēdējais cēliens.
Pēdējam lemts priekškaru vērt Rīgā..
Arī tur redz cietumsienū mēmums
kā dzeļ sirdis lodes nežēlīgas,
kuŗas vada šustiniešu lēmums.
Paies laiks un atraks nonāvētos.
Tautas sirdī melna sāpe ienāks.
Paies gadsimti, bet cirstās rētas
sūrstēs vēl ikvienā piemiņdienā.
Paies laiks un upurkaits kļūs zināms.
Daļu guldīs Meža kapu priedēs.
Tiem, ko jūnijnaktī taigā dzina,
tiem uz kapiem vējš un smilgas ziedēs.
Vēl ne vienreiz tauta šausmās sastings
atsegsies kad jauni masu kapi.
Tajos - Gopers, Kūķis, Prauls un Brastiņš,
rakstnieks Grīns un Breikšs un Kārlis Lapiņš.
Turēt piemiņā! - skan tautas zvērasts.
Zvēr ne tikai jaunekļi un vīri.
Klusa piemiņa un dziļas sēras
gulst pār tiem, kas mira asinsdzirēs.
Jautājums ir tikai viens un vienīgs:
kas ir vainojams šai traģēdijā?
Kam lai atmaksā un ko lai ienīst,
ka visapkārt asinsstraumes lija?
Vainīgo ir daudz. Bet rindās pirmās
jāstāj tiem, kas pielietoja spēku,
lai uz mūsu zemes lodes sirmās
iemiesotu komūnisma rēgu.
Tirranijai šūpuļlikstes nōcirst
ne jau vien vien latviet's steidzies talkā.
Vēlāk tie viens otru šaus un mocis, -
tā vien vien barbars līdzgaitniekus algo.
Kas ir Čingizchans, kas Pirrs, kas Nerons!
Viņu laiki nespēj līdzās stāvēt
asiņainai ieņinisma erai,
kuŗai kūmās patvaļa un nāve.
Franci: Dantons, Robespjērs un Marats
savā starpā kūra asinspirti.
Arī Kremļa despotiskā vara
saviem galvas cirta, cērt un cirtis.
Generāļiem cērt un diplomātiem.
Deputātiem cērt un māksliniekiem.
Asinskārie bendes nezina sāta,
apsūdzība visiem viena: spiegotis..
Šāviens pakausī - šis čekas spiedogs
desmittūkstoš poljiem sauli nodzēš.
Polija ne mūžam nespēs piedot
indes pārpilnajai odzei.

Jo vairāk tas mainās...

Otavā, Lestera B. Pirsona vidusskolas zālē, 18 gadus veca studente Etjē (Tresha Ethier) un 19 gadus vecais students Breislands (Michael Braceland) posušies, resp., baltā kāzu kleitā un frakā, izmaina laulību solījumus. Nu, ne jau pa istam: tādus pakalpojumus skolas vēl nepiedāvā. Visa ceremonija ar 'istu' mācītāju, ieskaitot vedējus, lieciniekus, kāzu 'maltītes' plānošanu utt, ir daļa no skolotāja (Vince Murray) pasniegtā 'Kanadas ģimenes sabiedrībā' (Canadian Family in Society) kursa; sekmīgiem šī kursa nobeidzējiem piešķir veselū, t. s., 'OAC' (Ontario Academic Credit), tāpat kā valodās, matemātikā u. c. vecmodīgos 'priekšmetos'.

Paraleli, citur Otavā Ontario provinces speciāli sastādīta 'Izglītības (sistēmu) izmeklēšanas komisija' (Royal Commission of Learning) klausās kā izmisuši vecāki sūdzās: nodokļi un izdevumi kāpj debesīs, tik 'Jānītis' neprot lasīt un rakstīt... Nu, varbūt viņš vismaz iemācīsies pienācīgi apprecēties! Acimredzot, ģimenēs nav vairs laika kaut cik apskaidrot 'dzīvi' - un nevaļīgie personīgu izvēļu saprašānu tagad uzkraus skolām kā vēl vienu 'sabiedrības pienākumu'.

Kanadā analfabētu ir jau 3 miljoni. Imigrantiem stipri nepieciešama elementāra valodu apmācība, lai varētu pieteikties darbā. Bet mēs, re, spēlējam teātri. Tālāki komentāri - lieki.

Līdzīga neapmierinātība izpaužas sakarā ar jēdzienu un terminu 'visible minority' vai 'ievērojama minoritāte'. Jautā: kādā ziņā 'ievērojama' un kāpēc īpaši jānodarbojas ar 'ievērošanu'? Kāpēc jāizceļ 'atšķirības'? Kam tas kalpo? Vai kāds vispār grib būt tik izcelti 'ievērojams'?

Liels un plašs temats. Ceļa zīme: Galvaspilsētas rajona lokālā vizīte 'Spectrum' zem nosaukuma mainījusi moto: bijušā 'Making minorities visible' vietā tagad redzams 'Making Canadians visible'. It kā prasti, vienkārši kanadieši līdz šim bijuši 'neredzami', tagad jācinās par 'saredzamību'... bet lai paliek. Par visu to, t. s., 'sabiedrības trauslo mozaiku' vēl daudz ko dzirdēsim.

Pa to pašu līniju, re, ietiepība: pāris Karaliskā leģiona (Royal Canadian Legion) - kara veterāņu klubiņa un labdarības organizācijas - nodaļas aizliegušas sihu (sikh) tautības biedriem telpās valkāt tradicionālos turbānus. Par spīti tam, ka Leģions dibināts, lai 'vienotu visus, kas kalpojuši', 'veicinātu brālību, draudzību', turklāt 'demokrātiski, bez aizspriedumiem!' Laikam, piemirsies, ka arī sihi atdevuši dzīvības, aizstāvot to pašu 'demokratiju'... un būtu interesanti noskaidrot kādas 'vērtības' šo nodaļu ideologi aizstāv šodien un, iespējams, māca saviem bērniem.

Tas aizved isā ekskursijā pie 'nacionālisma' svaigākās autopsijas: Ignatjeva (Michael Ignatieff) 'Blood and Belonging' (Asinis un piederība). Autors pieder tām liberāli - akadēmiskām 'globāli orientētām' aprindām, kuŗas nevar un negrib saprast 'nacionālisma kaitīgo iedarbību'. Grāmatā pavid lielkrievu šovinisms attiecībā pret 'mazo brāļu' neatkarības centieniem (autors ir Ukrainas kolonista, krievu kņaza mazdēls), bet kopumā vairāk ar jautājumiem izpaužas kosmopolīta 'apmulsums' patreizējā stāvokļa priekšā. "Vienīgais drošais

pretsvars etniskam nacionālismam, laikam, būs pilsonisks nacionālisms, jo vienīgā garantija, ka etniskas grupas varēs mierīgi viena otrai dzīvot blakus, ir kopēja lojalitāte valstij, kas ir pietiekami stipra, taisnīga un līdzsvarota, lai pieprasītu pilnu paklausību." Pārdomājama (veca, jauna?) formula.

Nacionālismam ir arī cita seja, un tas praksē kļūst arvien gudrāks, slipētāks. Ar šo parādību nupat iepazinās Kanadas 'Teleglobe' firma, kuŗas rokās ir starptautisku telefona sarunu monopols.

Lieta tāda: Gvatemalas 'Guatel' nemaksā, apmēram, \$ 1M, kas pienāktos 'Teleglobe' par tālsarunu 'pārvešanu' uz Kanadu. Problēma: vairāk kā 70,000 gvatemalaļu zvanījuši Toronto 'runāsim par seksu' numuriem, nezinot, ka tāds prieks prasa \$ 2.75 par katru 'karstu minūti'. Gvatemalas Saziņu ministrs Martinezs nevēlas iejaukties, runā par tādu pakalpojumu 'neķītrību'.

Tātad, no vienas puses žēl (bet tipiski), ka rietumi ievazā savas netirās parašas, t. s., 'trešā pasaulē', bet no otras - jāprasa: vai tad mums būs arī jāatbalsta šis pasaules fantaziju attīstību, apmierināšanu - blakus visam tam, ko jau 'ziedojam'? Tāds gājiens piešķirtu 'ārzemju palīdzībai' pavisam jaunu nozīmi!

Tikmēr Krievijas pilsoņi savā katlā pret jaunāko konstitūcijas 'projektu' izturējās stipri vienaldzīgi. Apmēram, 55 % piedalījās referendumā, apm., 60 % balsoja 'par' - tātad Krievijā ieviesta jauna 'kārtība' ar pilsoņu trešās daļas piekrišanu. Tā nav recepte stabilitātei.

Arī 13 pieteikto partiju cīņa par deputātu vietām parlamentā un eventuāli kā 'sadalīs varu', kas veidos likumprojektus utt, deva krasi dalītus rezultātus.

Uz nekādiem lieliem panākumiem nevarēja cerēt (un tos arī neguva) 'Agrārieši' (Lapšins, bij. kompartijas kolchozu birokratija), idealisti 'Zaļie' (Panfilovs), 'Krievijas sievietes' (Fedulova - nekas tuvu rietumu feministēm), 'Krievijas nākotne' (Laščevskis - Komsomola pēctece), 'Cienā un žēlastība' (Lomakins - slimie pensionāri), 'Pilsoniskā vienība' (Volskis - sociķu, Rutskoja partija), "Vienotība' (Šakrai - stiprāki rajoni, reformas), 'Demokrati' (Travkins - lēnas reformas), 'Demokrātiskas reformas' (Ļeningradas pilsētas galva Sobčaks).

Bīstamāki ar iegūtiem 10 % ir vecie komūnisti (Zjuganovs - nostalgijas propaganda, sarūsējušu rūpniecību aizstāvēšana) un ar 20 % pavisam orveliski nosauktie 'Liberālie demokrati' (Žirinovskis - lielkrievu šovinisms, imperiālās ilgas, anti-rietumu stāja, militarisms). Žirinovskis šur tur jau raksturots kā Krievijas Hitlers, īsts fašists. Un viņš jau kaut ko katram ir solījis...

Pa vidu ar 20 % maisās pro-Jelcina 'Krievijas izvēle' (Gaidars - 'straujie' reformisti, laba daļa vecās valdības ministru) un ar 10 % 'Jabloko' (Javlinskis - arī reformas, bet mierīgāk) - kopā, tāds kā 'Krievijas ceļš'.

Redzēsim, redzēsim... 'Progresīvie' un 'reakcionāri' procentos (tātad, deputātu skaitā) ir vienlīdzīgi, tātad grūti nāksies kaut ko 'kustināt uz priekšu'. Bet 'Jabloko' pretojās Jelcina konstitūcijas projekta ievēšanai un daļa 'reformistu' ir diezgan konzervatīvi nacionālisti (resp., vajag 'reformas', jo citas izejas nav) - tātad, 'progresā spēki' nav nemaz tik vienoti. Arī nestabilitātes recepte!

Un tā Ivans un Ivanovna spēlē savu valdīšanas teātri. Kāpēc metas aizdomas, ka tie arvien nav neko daudz sapratuši?

Juris Mazutis

VALMIERAS SKOLAS

II

10. Valmiera. Vidusskola.

VALMIERAS VALSTS ĢIMNAZIJAS ĒKA

Šai divstāvu no gaišiem dzeltenīgiem ķieģeļiem celtai celtnei pamati likti 1900. gadā, pabeigta 1903. gadā. Ēkai piekrit vēsturiska nozīme, jo tajā darbojies pirmais VIDZEMES LATVIEŠU SKOLOTĀJU SEMINĀRS, ko vadījis Jānis Cimze no 1902. - 1917. gadam.

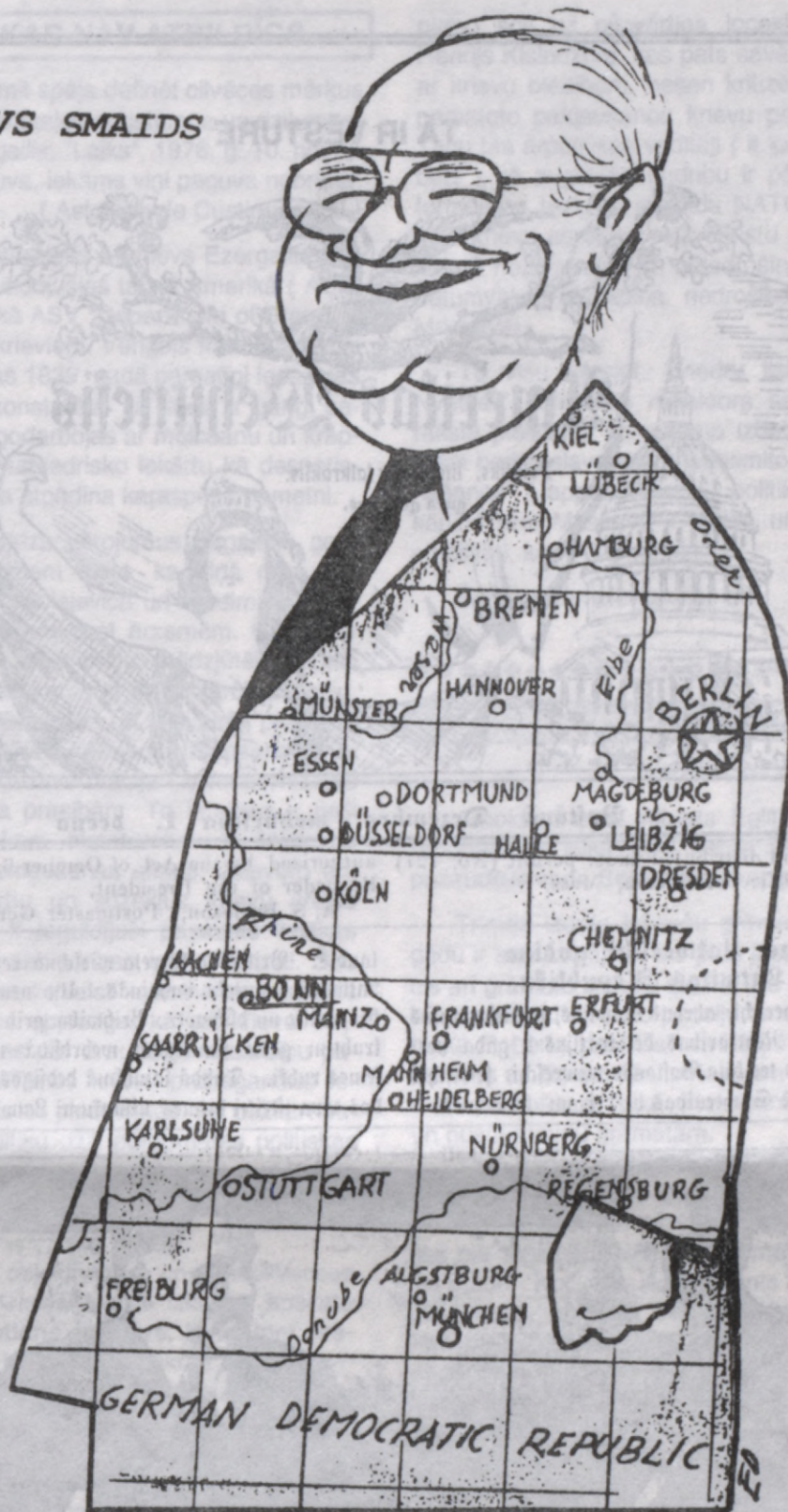

Valmieras valsts 5 gadīgās komercskolas 1935. gada audzēkņu zēnu un skolotāju uzņēmums. Mācību iestāde bija jaukta zēniem un meitenēm. Otrajā rindā no kreisās redzami latviešu un literatūras skolotājs Bite, vēstures skolotāja Šauberga, skolas biroja darbvade Plūme, ķīmijas un fizikas skolotāja Grunte, vācu valodas skolotāja Rulle, skolas direktors un preču zinību pasniedzējs Vilis Robežnieks, L. K. O. K., labajā pusē no viņa grāmatvedības skolotājs Pālēns, algebras un trigonometrijas skolotāja Eizentāle, veikalvedības skolotājs Ķeisters. No direktora galvas taisnā līnijā uz augšu otrais Valmieras sportists-skolotājs Linde, no direktora galvas taisni uz augšu otrais mazliet pa kreisi Vandelis, Toronto pazīstamais sabiedriskais darbinieks; Vandelim ceturtais pa kreisi Valmieras sportists Zirdziņš, bet piektais sportists Graudiņš, kas miris Amerikā. Pēdējā rindā astotais no kreisās stāv Dukurs, vēlākais Latvijas armijas virsnieks, kas savu dzīvi izbeidza pašnāvībā. Trešā rindā no labās stāv Fredis Richards Linde ar saviem klases biedriem (uz kreiso pusi) Arvidu Lūsi, Rūdolfu Apini un Alfredu Ranku, vēlāko Latvijas armijas virsnieku.

Ja runa iet par Valmieras skolām, vēl jāpiemin Valmieras Mūzikas skolas, dibināta 1920. gadā, ko vadīja pedagogs Sineps; Valmieras Kurlmēmo skola, kas dibināta jau 1875. gadā un kuŗā audzēkņiem mācīja dažādus arodus. Bez tām Valmierā vēl bija vairākas pamatskolas. Vienā no tām par direktoru bija Valmieras mācītājs Beldavs, kādēļ šo skolu iesauca par Kristīgo skolu.

Šīs skolas gan personīgi netiku apmeklējis.

KATRAM SAVS SMAIDS

Vācijas kancleram Helmutam Kolam ir pienācis brīdis, kad par izputējušiem solījumiem šī gada vēlēšanās balsotāji draud viņam atņemt dižā kanclera ancuku - raksturīga zīme pašu mājas vadoņiem.

PBLA valdes vicepriekšsēža Tālvālža Kronberga jaunais rakstāmgalds ar veco šarmanto personību.

Nr. 23.

Bostonā Dežembra mēneša 1. decnā

1919.

Published and distributed under permit (No. 727) at the Post Office of Boston, Mass.

authorized by the Act of October 6, 1917, on file By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Bostonas Latveeschi godina janno Latvijas Republiku.

Ja jeb kur latveeschi, ahronis Latvijas, žvineja jaukus Latvijas republikas Neatkarības deklarācijas 1 gada peminas svehtkus, tad tee bija Bostonas latveeschi, fewischi Am. Latv Tautiskās Sameenības beedri un beedrenes.

laudis. Brihwiba tā reta weeschna reij nabtuji zeemotees Latvijas senneeku buhbinās. Un newis tikai zeemotees, bet palite un dšihvot. Brihwiba grib glaušt pee šavam kruhtim gadu smtencem wehrdšibā nošpeesto Latveeschu jemes ruhti. Tahdā šajuhinā dedšigos patriotiškos wahr-dos tapa isteitti laimes ussautumi Latvijas republikai mī.

Majorš W. D. Brookings U. S. A.

Latvijas Ministru prezidents K. Ulmanis

Starp wairakām Latveeschu sabeedribām Bostonā, Amerikas Latveeschu Tautiskā Sameeniba bij wcenigā, kura atšina, ka šcho Latveeschu tit wehsturisko deenu newar palaišt garām neeevehrotu. Wina sarihloja 18. novembri walarā wispahrigu Latveeschu Mafas mihtinu ar patriotiškām runām, tautas dšeesmam un mušitu, Janeuil Hallē, tā šautajā Amerikaru brihwibas šuhhpulī. Pirnee tahdi svehtki pehž 700 gadeem. Tadeht, preezajatees juhs Latviju

nas 1 gada pastahweščanas svehtkos, leelajā šapulžē Janeuil Hallē.

Preeščneeka weetneeks E. Peteršons atklahja šapulži goda deenas aktam, stahhidams preeščhā Sameenības preeščneeku J. Siebergi par svehtku walarā waditaju. Wišcem peeželotees, orķeistris nospehleja Amerikaru tautas himnu „Star Swangled Banner.” Kā galwenaš šcho walarā runtajš bij Bostonas pilšehtas galwa, Mēris Peters,

“Amerikas Wehstnesis” Nr. 23 titullapa

Šo Amerikas latviešu laikraksta, kas iznāca šī gadsimteņa sākumā Bostonā, eksemplāru Latviešu Zemnieku savienības vārdā Latvijas Valsts prezidentam Guntim Ulmanim, viesojoties ASV, pasniedza bostonietis L. Reuters.

Tas nācis no žurnālista Osvalda Akmentiņa archiva.

3 X ŽIRINOVSKIS

Līdzina ceļu, ko pats noliedz

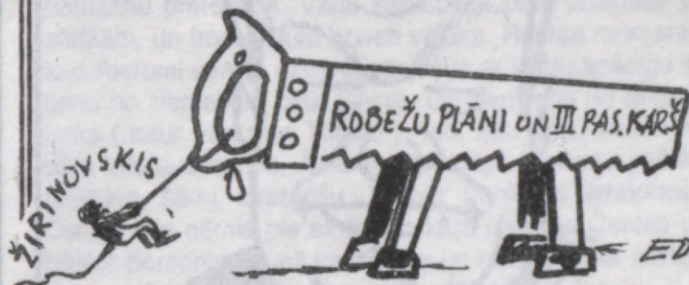
Amerika - gūsti jaunu Eiropas rēgu - kamēr nav par vēlu!

Daži nesavaldīgi brieži agri sev aplauž ragus

Krievijas jaunā tipa dzirnavas, kas sāks griezties vēlāk, ja neaplauzis spārnus.

Avantūrista Vladimira jājamais zirdziņš

Viņš atkal balda, kas pašam draud

Viņam vienmēr kāds danco pa galvu,
visvairāk Korizevs

Bils: "Vajā nelaidīsim, par spīti valodām."
- Lai nu tā būtu!

Krievija joprojam nevar izdomāt, ko ar
viņu darīt.

Sarunas ar krieviem norit kā kaķa spēlēšanās
ar peliti: "Ja tu laužiesies, es kraušu!"

par šo un to

Prezidents Klintons Maskavā:
"Tā tas ir, mani ministri man dejo pa galvu, bet
drīz tas beigsies."

Visur noziedzības piņemas. Kaut kur kāds sēž
nevietā.

LATVIEŠU KARĀVĪRU TRAGĒDIJA OTRĀ
PASAULES KAĶĀ

Pēc Latvijai tik traģiskā "Baigā Gada" ir saprotams, ka latviešu jaunieši gribēja doties cīņā, lai aizdzītu Sarkanarmiju cik tālu vien iespējams no mūsu robežām. Šādā nolūkā latvieši pieteicās bataljonos, kurus vadība nosauca par policijas bataljoniem un sākumā nelietoja cīņai pret Sarkanarmiju, kā to cerēja mūsu karavīri, bet gan partizānu cīņās un mežu ķemmēšanās. Toreiz vēl bija spēkā Hitlera pavēle, ka frontē ieročus atļauts nest tikai tīrasīņu vācu karavīram.

Partizānu kaujā bataljoniem dažkārt bija jācīnās pret latviešu komunistu līdzskrējējiem jeb brāļu kaŗā. Tādā veidā mūsu brīvprātīgie bataljoni bija piekrāpti. Vācu frontei sabrūkot, Hitlerš šo rīkojumu grozīja ar attaisnojumu, ka "par kritušu ārzemnieku neraudās neviena vācu māte", un bataljonus iesaistīja frontē.

Pēc Staļingradas krišanas, kad jau visiem kļuva skaidrs, ka uzvarēt vairs nevar, var tikai novilcināt traģiskās kaŗa beigās, Hitlerš izdeva pavēli formēt igauņu, latviešu un lietuviešu leģionus piespiedu iesaukšanas kārtībā. Arī te Hitlerš mūs piekrāpa. Hāgas starptautiskā konvencija noliedz okupācijas varai okupētā zemē piespiedu kārtā mobilizēt sava kaŗaspēka vajadzībām. Leģioni tādēļ bija jāpārvērš par fiktīvām brīvprātīgo vienībām. Vācu bruņotos spēkos tādās bija vācu Waffen-SS vienības. Arī mūsu piespiedu kārtā mobilizētās divīzijas tādēļ nosauca maldinošajā brīvprātīgo Waffen-SS latviešu divīziju vārdā. Kādēļ Hitleram šādā, tik muļķīgā veidā bija jāpiekrāpj latviešu kaŗavīri? Ja jau kaŗš bija sācies, kādēļ vēl būties no Hāgas konvencijas un muļķot savus tagad "sabiedrotos" baltiešus? Šī iemesla dēļ vēl tagad melu propaganda mūs apzīmē par fašistiem un cīnītājiem par vācu nacionālsociālisma idejām, ar vārdus sakot, par Hitlera kalpiem. Šādu melu propagandu pauž Krievijas imperialisti un komunisti, kaut arī tie labi zina, ka par Hitlera iedejām mēs necīnījāmies. Latviešu iekļaušana mūsu tautai un valstij naidīgā SS vienībā tagad ir apgrūtinājums satiksmē ar citām tautām. Mums jānodarbojas ar pilnīgi nevajadzīgu skaidrošanu, ka nekaŗojām par Hitlera mērķiem. No "Mein Kampf" zinām, ka Hitlera nodoms bija iekļaut Baltijas valstis Vācijas teritorijā kā Vācijas sastāvdaļu un še noietināt vāciešus, kas ar dzimstības veicināšanas politiku Vācijā jau nepilnā gadu simtā sasniegtu 200 miljonu cilvēku. Tos, kas vācu politikai pretotos, likvidētu vai izsūtītu tālāk uz austrumiem. Vāciešiem draudzīgos latviešus un igauņus varētu pārvācot. Ar lietuviešiem lieta nebija tik skaidra, jo tie bija sanīdušies ar vāciešiem Klaipēdas dēļ. Nevienš no lietuviešu ģenerāļiem neuzņēmas formēt lietuviešu leģionus un tos iesaukt. Viņu policijas bataljonos gan bija brīvprātīgie, bet iesaukšana netika izdarīta. Lietuvas pašpārvaldes direktors Kubiljonas un vāciešiem draudzīgais Lietuvas ģenerālis Plechanāvičius nevarēja vienoties ar Austrumu apgabala reichskomisāru Lozi par leģiona formēšanu un iesaukšanu. Ģenerāli Plechanāvičius par to ieslodzīja Salaspils koncentrācijas nometnē.

II pasaules kaŗa asins upuris ir lielākais, ko latviešu tauta savā vēsturiskā pastāvēšanas laikā ir nesusi. Iesauktiem latviešu leģionāriem arī vajadzēja motivāciju, lai ar sajūsmu piedalītos šajā kaŗā. Baigais gads bija jau lielā mērā radījis šādu motivāciju, tomēr vajadzēja arī kādu garantiju par to, ka uzvaras gadījumā Latvija atgūtu neatkarību. Vācu ministrš Rozenbergs izstrādāja statutu, kas garantētu autonomiju trijām Baltijas valstīm. Neskatoties uz Himlera atbalstu šim autonomijas projektam, Hitlerš par šādu statutu negribēja pat dzirdēt un to noraidīja 1943. gada 8. februārī, kaut arī Staļingrada bija jau kritusi.

Hitlerš jau sen bija deklarējis, ka Baltijas valstis iekļaujamas Vācijas teritorijā un pilnīgi jāpārvāco. Citādi šī kaŗa sākšanai no Vācijas viedokļa arī nebūtu nekādas

jēgas. Ne tikai Hitlerš, arī Rietumu valstis mūs piekrāpa. Sabiedrojoties ar Padomju Savienību, Rietumiem vajadzēja apzināties, ka Pad. Savienība uzvaras gadījumā tāpat, kā iepriekš, būs kapitāliskās sistēmas vislielākā ienaidniece. Rietumi atmeta visus principus, par kuriem viņi bija sākuši kaŗot; tie pieteica kaŗu, lai atjaunotu Polijas neatkarību. Atdodot Pad. Savienībai pus Eiropu, ieskaitot Baltijas valstis, kas taču arī bija Tautu Savienības locekles, viņi pilnīgi nevajadzīgi piekrāpa visas šīs valstis. Rietumiem šini kaŗā būtu bijis viegli likvidēt abas asiņainās diktatūras - Hitlera un Staļina, atļaujot tām noasiņot, kaŗojot vienai ar otru. Pat ja Hitlerš iekaŗotu Maskavu, viņam, tāpat kā Napoleonam, kaŗš būtu jāzaudē.

Hitlera politika iekaŗoto apgabalu iedzīvotājus uzskatīja par zemcilvēkiem, tikai drusku augstākus par darba dzīvniekiem. To sevišķi darbos parādīja vācu Ukrainas komisārs Kochs, kas 1944. gada beigās pārcēlās uz Latviju. Tādas politikas rezultātā visā plašajā iekaŗotajā apgabalā būtu naidīgi, grūti kontrolējami iedzīvotāji un partizānu pretestība. Vācu kaŗaspēks būtu jāizkaisa pa sādžām, un fronte kļūtu arvien vājāka. Rastos moments, kad Rietumi varētu uzvarēt vāciešus ar vienu spēcīgu sitienu no ziemeļiem caur Somiju un dienvidos no Melnās jūras (caur Irānu un Turciju), tad, kad vācu fronte vēl būtu tālu austrumos. Ārkārtīgi isredzīgā Rietumu politika neatļāva šādu stratēģiju. Hitlera ironiskos izteicienus Čerčils bija ņēmis pie sirds, un kaŗš izvērtās Čerčila un Hitlera personīgā dueli uz dzīvību un nāvi. Čerčils nemaz vairs nedomāja par to, kas notiks pēc kaŗa.

Rūzvelts Jaltas konferences laikā, t. i., 1945. g. no 4. - 11. februārim, bija slims un 2 mēnešus vēlāk - 12. aprīlī nomira. Rūzvelta padomdevēji simpatizēja Staļinam un komunistiem. Rūzveltam par komūnismu un Staļinu nebija ne vismazākā jēga. Amerikas sūtnis Maskavā Avrels Harimans brīdināja Sav. Valstu Ārlietu ministriju par Staļina patiesiem nolūkiem. Sūtnis brīnējās, ka Amerikas prezidents var būt tik nepareizi informēts un bērnišķīgi naivs. Rezultātā šī isredzīgā Rietumu stratēģija tiem sagādāja gandrīz pusgadu simteņa atombumbu draudus. Tā bija arī mūsu kaŗavīru traģēdija.

Pēc kaŗa Anglija nometa Latvijā latviešu izpletņu lēcējus, lai iegūtu informāciju par Sarkanarmijas un čekas stāvokli. Šie partizāni gāja drošā nāvē, jo Maskavas spiegs Anglijā Filbjs (Philby) jau savlaicīgi paziņoja partizānu nomešanas laiku un vietu. Arī citi mūsu partizāni, kas cīnījās mežos, bija maldināti, cerēdami uz Rietumu palīdzību. Kad izrādījās, ka nekāda palīdzība nebūs, šie partizāni bija iedzīti bezizejas stāvoklī. Tie, kas padevās čekai, bija spiesti nodot tos, kas viņiem palīdzējuši, un ar to palielinājās latviešu izvešana uz austrumiem. Rezultātā uz Sibīriju aizveda lielu skaitu latviešu zemnieku līdz ar viņu draugiem un ģimenes locekļiem. Lasot grāmatu "Uz ežiņas galvu liku", ir redzams, ka partizāniem ir bijusi liela nozīme tikai isā pēckaŗa laikā, kad viņi varēja iebaidīt vietējos komunistu funkcionārus un tā aizkavēt latviešu vajāšanu un izvešanu.

Pašreizējie notikumi Jugoslāvijā rāda, ka uz Rietumu valstu palīdzību arī tagad nevaram paļauties. Mums jārikojas ļoti gudri un, tiešām, varam būt laimīgi, ja izdodas Baltijas valstis noturēt brīvas. Tagad jau ne tikai komunisti, bet arī krievu šovinisti un nacionālisti cenšas atgūt savas kādreizējās vasaļvalstis. Te nu mums visiem būtu jāsaņem prāti kopā un jādomā kā rīkoties. Vienam otru apkaŗojot, nedrīkstam izšķiest savus jau tā vājos spēkus. Opozīcija katrā organizācijā ir apsveicama. Tā jāuzklausa un jāanalizē, lai visi no tās ko iegūtu. Izslēgt vienu vai vairākus biedrus tikai tādēļ, ka tie ir opozīcijā, organizāciju nevajadzīgi sadrumstalo. Rodas grupiņas, kas atgādina bērnu spēles, kur: "Ja Pēterītis ir jūsu grupā, tad es ar jums nespēlējos." Visi taču principā vēlas vienu un to pašu un tādā veidā neko pozitīvu panākt nevar. Par mūsu strīdiem priecājas tie, kas gribētu ieņemt mūsu vietu. Piemēram, ir taču arī Nacionālie Strēlnieki, kas ap-

galvo, ka cīnījušies par Latviju. Kad Sarkanarmijai gājis vissliktāk, Staļins viņiem apsolījis, ka Latvijai būs zināma patstāvība ar savu armiju un ārlietu ministriju.

Tas ir vairāk par to, ko Hitlers latviešiem apsolījis. Hitlers vismaz šīnī ziņā bija godīgs.

Mūsu situācija pašlaik ir arī tāda, ka pēc 10 gadiem vai mazliet ilgāk leģionāri būs jau iegājuši vēsturē. Tad nebūs vairs acu liecinieku, kas varētu liecināt par mūsu kaujām un apgaismot mūsu ideoloģiju. Šī ideoloģija, par ko esam cīnījušies, mums jau tagad ir jādeklarē noteikti un skaidri.

Mēs varam ieiet vēsturē trijos veidos. Pirmais veids būtu, ka esam cīnījušies kā varoņi, ka daudzi apbalvoti par varonību kaujās. Bet, par ko esam cīnījušies, tad nebūs istas skaidrības. Latvieši ir varonīgi cīnījušies arī citās frontēs un par citu lietu. Piemēram, mans jaunības draugs Miervaldis Adamsons frontē cīnījās ļoti varonīgi, un viņu apbalvoja ar bruņinieku pakāpes dzelzs krustu. Viņš arī pirms tam bija varonīgi cīnījies franču ārzemnieku leģionā Tunisijā un Marokā. Šis tad būtu pirmais veids, - mēs ieietu vēsturē **tikai kā drošsirdīgi kaņavīri.**

Otrs veids būtu ka esam cīnījušies par demokratisku brīvu Latviju. Gan bataljoni, gan leģions varonīgi cīnījās, lai turētu Sarkanarmiju aiz mūsu robežām. Mūsu cerība taču bija, ka Rietumu valstis pēc uzvaras atjaunos brīvību un demokrātiju okupētās valstīs. Tādēļ tās šo karu uzsāka. 1945. gada 8. maijā Anglija un Amerika svinēja sajūsmu pilnus uzvaras svētkus. Tie izvērtās tukšā plāpāšanā, jo viņi neko nebija uzvarējuši. Vēl viņiem stāvēja priekšā vislielākais drauds. Padomju Savienība pēc tam tos apdraudēja ar atombumbām un iznīcināšanu vairāk kā 40 gadu. Rietumi bija sagādājuši Staļinam uzvaru, to atbalstot ar kara materiālu un militāru palīdzību. Rietumu valstis nevar apgalvot, ka tās cīnījās par demokrātiju. Viņi gan pilnīgi nepareizi mums pārmet, ka mēs esot cīnījušies par vācu nacionālsociālismu. Viņi nevar noliegt, ka tie ir cīnījušies par komūnisma uzvaru, jo tie atdeva krieviem pus Eiropu. Viņi pat apturēja Eizenhauera armiju, lai krievi varētu ieņemt Berlīni. Amerikāņu ģenerālim Patonam vēsturiskā aina bija skaidrāka, un viņš piedāvājās ar savu armijas daļu aizdzīt krievus līdz Urāliem. To, saprotams, neatļāva, un tā Rietumu sabiedrotie nevar taisnoties, ka viņi cīnījušies par demokrātiju. Mūsu bataljonu un leģiona, nevis Rietumu valstu, cīņu mērķis bija demokrātija un brīva Latvija. Tas mums jāpadara skaidrs, kamēr vēl esam dzīvi, it īpaši vidējai un nākošām latviešu paaudzēm, kam jau no bērnības mācīts pretējais un vēl ir melīgas komūnistu propagandas iespaidā. Vācu uzvara mums nebija vajadzīga. Mūsu cīņa bija tikai pret Latvijai draudošo Sarkanarmiju.

Šis būtu otrais veids, iejot vēsturē - tas ir - **kā cīnītāji par Latvijas brīvību.**

Paliek vēl trešais veids. Ja mēs tagad ar savstarpējām ķildām un neiecietību nojauksim pjedestālu kā pirmam, tā otram veidam, tad mēs noārdīsim priekšstatu par mūsu kopējo cīņu. Šis tad būtu trešais veids - ieiet vēsturē **kā neprašām,** kas neapzinājās savu Dieva doto vēsturisko sūtību.

Mums visi kopā jāiet vienā virzienā pretim Latvijas brīvībai.

**J. Beldavs, M. D.,
Etibicoke, Ontario**

KURP EJAT?

Pa laikam mūsu latviešu laikrakstos parādās raksti, kuŗu autori jo bieži ir pazīstami žurnālisti, dažreiz arī politiķi, kuŗu mērķis nav izlīdzinātības un iecietības meklēšana politiskā laukā, bet tipiska, divpusīgi griezēja bruņnieciskā zobena vicināšana. Iemesls, kāpēc viņi to dara, nav īsti skaidrs. Varētu pieņemt, ka ar nemitīgu zobena vicināšanu un kara bungu rībināšanu tie iecerējuši pierādīt savu, ne visai pārliecinātāja ceļa izvēli attiecībā uz latviešu tautas pārdzīvošanu un pastāvē-

šanu nākotnē. Viņi nedomā par to, kur šodien neapzinīgi izteiktais un, vēl jo vairāk, demonstrētais supenacionālisms novestu latviešu tautu tuvākā nākotnē, kad latviešu un cittautiešu procentuālā attiecība Latvijā ir tikai 50:50, pie kam latviskā daļa ir nabadzīga, dalīta savos uzskatos, neziņas un vienaldzības apņemta. Kaut arī otrā puse nav daudz vienotāka, tās aizmugures spēks, gatavība to aizstāvēt un jēvēšanās atgūt zaudēto, ir ne tikai milzīgs, bet reāls drauds, kas dienu no dienas pieņemas savos apmēros un izpausmē. Miera, ticības, pašlūgības uz nākotni un cerību vietā latviešu tautā valda bailes, šaubas un izteikts nemiers, vērojot pie austrumu debesīm tumšos un draudīgos nemiera un verdzības nesējus mākoņus. Varbūt, ka vārda verdzības vietā būtu pareizāk teikt iznīcības nesējus mākoņus, jo vergs vēl spēj runāt, rakstīt un, ļaunākais arī liecināt, bet mirušais klusē par visu, kas bijis.

Kaut gan pēdējā laikā izskanējis daudz skaistu un mierinātāju vārdu par Latvijas un latviešu tautas interešu aizstāvēšanu, sevišķi no mūsu mazo kaimiņu tautu vadītāju mutēm, apstākļi Balkānu kalnos runā pavisam citu valodu. Lielo un spēcīgo Rietumu zemju augstākie vadītāji pacēla savas balsis asā protestā, draudēdami iekļauties bijušās Jugoslāvijas tautu mežonīgā un nežēlīgā pilsoņu karā, kur atriebība un otra iznīcināšanas priekš tika un vēl šodien tiek demonstrēts neapraķstāmā izpausmē, - rietumnieku solījumu apliecinātāju darbi izpāliek. Kamēr vien vēl pašiem kājas nedeg, neviens no tiem nav gatavi bāzt galvu tišām ugunī un tapt iznīcinātiem arī pašiem un zemei, kas 45 gados plauka un ziedēja. Kur rast pasaulē tautu vai valsti, kas būtu gatava uzņemties risku un nakt palīgos Latvijai ar, apmēram, vienu miljonu latviešu vai, labākā gadījumā, trim Baltijas tautām ar ap 3 miljoniem baltiešu, laikā, kad zaudējumos tiek norakstīta ap 24 miljonu lielā, iznīcībai padotā Balkānu tautu agrākā apvienība. Tas pierāda tikai to, ka Rietumeiropa, no kuŗas atmiņas vēl arvien nav izdzēsts II pasaules karš, šķietami, ir ar mieru upurēt 24 miljonus citu tautu piederīgos, lai to pasargātu no trešā. Liekas, ka līdzīgu stāju ieņēmušas arī Savienotās Valstis, negribot tieši sanaidoties ar krievu militāristiem un, kā šķiet, arī ar Krievijas patreizējo vadību, kas vēl arvien atrodas militāristu ietekmē.

Analizējot sacīto un vērtējot patreizējo saimniecisko, bet jo vairāk politisko stāvokli Eiropā, it sevišķi Baltijas valstīs - Latvijā un abās pārējās - kas tikko no tumsas un verdzības atbrīvojušās, cenšas saskatīt cerēto gaismu un izjust brīvību, rodas jautājums, kādu ceļu iet Latvijas valdībai, kādu nostāju ieņemt, lai nezaudētu iegūto, un ko darīt, lai vilks būtu paēdis un kaza paliktu dzīva? Kā izvest cauri nezināmam purvam, pilnu ar dūksnājiem un odzēm, latviešu tautu, lai tā tur nenogrimtu un lai odzes to nesakostu; kā pārvest pāri latviešu tautu tumšajam, arvien vēl miglas klātajam un nemierīgajam ezeram, kad otrs krasts nav saredzams, bet riits vēl tik bezgala tālu? Kādu pamacību mēs, malā un sausā krastā stāvēdami, tālu no mūsu sapņu zemes, drikstam dot tiem, kas atrodas sabangotos ūdeņos, laivā, kas katru brīdi var noiet dibenā vai arī, austrumu vēju dzīta, aizpūsta nezināmā virzienā?

Kāda skolotāja no Jūrmalas kristīgās jauniešu svētdienas skolas savā vēstulē raksta: "Mums visiem jāpārdzīvmst, lai mēs spētu uzcelt Latviju tādu, kāda tā bija pirms 50 gadiem!" Nav šaubu par to, ka mēs katrs, kas Latviju uzskata ne tikai par savu dzimteni, bet jo vairāk par savu tēvu zemi, kas vēl arvien izjūt, ka mēs esam un arī vienmēr paliksīm parādnieki šai zemei, labprāt vēlamies to atkal redzēt tādu, kāda tā bija, mums to atstājot. Tīru, baltu, latvisku, skaistu, mūsu jaunības sapņu un cerību auklētāju. Postu, ko tai nodarīja svešās rokas, un zemi, ko gadus 50 mina naidīgas kājas, un mūsu tautas svētumus, ko apgānīja iznīcību alkstošas dvēseles, mēs nespējam uzcelt un zaudēto atgūt pāris gadu laikā. Kaut gan šodien mūsu dzimtenē valda nabadzība, arī bads, blēdības un krāpšanas, vismaz tauta vēl ir dzīva, tā elpo

un tā cer, neskatoties uz draudiem no austrumiem. Esmu pārliecināts, ka mēs katrs būtu bezgala priecīgi un pateicīgi, ja mūsu tautas dzimtenē vadībā būtu atrasts un izvirzīts vīrs, vai arī jaunā ievēlētā Saeima, kas visu melno un svešo šajā pāris gadu laikā būtu spējusi pārvērst baltā un latviskā. Apstākļi rāda, ka tādu mēs vēl neesam spējuši atrast. Esmu arī pārliecināts, ka mums katram būtu jāpateicas tiem vai tam, kas apstākļus dzimtenē ievirzījis pretēji tiem, kādus šodien vērojam Jugoslāvijā. "Kaut tikai nebūtu kaņķis un mēs spētu izdzīvot, saglabājot savu tautu," tādas lūgšanas šodien atskan pār mūsu tautas lūpām.

Katrs sabiedrīks darbinieks, ieskaitot pašu prezidentu un demokrātiskā ceļā ievēlēto Saeimu, ir padoti kritikai, un tas ir viens no demokrātijas principiem. Arī ūdeņi kļūst dzidrāki, plūstot caur klintīm un granti; arī cilvēka dvēsele kļūst tirāka, klausoties pozitīvā un objektīvā kritikā. Izvairīsimies no karātavu celšanas un vainīgo meklēšanas un sodīšanas patreizējos apstākļos, kad mūsu lielais un vēl arvien spēcīgais kaimiņš cilvēktiesību jautājumā mūsu dzimtenē jau spējis piekārt pie lielā pasaules zvana, kuŗa skaņas paspējušas sadzirdēt ausis ne tikai Eiropas Rietumos, bet arī aizjūras valstīs. Latvijas valdībai šodien jāatbild rietumnieku jautājumam, kuŗi vai nu savā aklumā vai kurlumā neredz un nedzird, kas īsti notiek Latvijā un pārējās Baltijas valstīs, vai arī, nevēlēdamies ieņemt noteiktu stāju pret Latvijas austrumu kaimiņu, mēģina iespaidot Latvijas valdību kļūt mīkstākai. Un šeit nu ir jautājums tiem, parasti vecākās paaudzes politiķiem, kas par tādiem sevi uzskata, kā arī tās pašas paaudzes žurnālistiem - kā izkļūt no šīs nevēlamās un bīstamās situācijas, kāds ceļš būtu ejams Latvijas valdībai, lai mūsu tauta paliktu dzīva šajā nepārredzamajā laikmeta jucekļī? Ko darīt, lai kaza paliktu dzīva un vilks būtu paēdis?

Pateiksimies Dievam par to, ko jau esam panākuši un ieguvuši, un lūgsim Viņu, lai Viņš mums palīdz to nosargāt, lai tumsa un sarkanā migla neapklātu Latviju vēlreiz. Lūgsim Viņu, lai Viņš atdara acis tiem, kam trūkst gaismas, un dod prātu tiem, kas nav spējīgi domāt par rītdienu. To, ko kādreiz teicu pirms nepilna gada, ka trešo reizi saule pār Latviju vairs neuzlēks, gribu atkārtot arī šodien.

Skrastiņu Indulis

NEATLAIĒĒS MARATONISTS

Intervija ar pensionāru Konstantīnu Čaku, maratonistu, kas savos skrējienos skrien tērples sporta krekļā ar Latvijas ģērboni uz krūtīm. Viņa panākumi šajā sporta laukā ir gandrīz vai apskaužami.

Savu tēvu zemi Latviju un piederību tai varam parādīt dažādos veidos. Daudz svešo Latvijas vārdu pat nav dzirdējuši. Savs popularizēšanas veids ir Montrealas latviešu sabiedrībā pazīstamam darbiniekam Konstantīnam Čakam, ko pazīst gandrīz visi. Laikam, nebūs daudz to, kas zinātu, ko viņš šeit dara laikā, kad mēs savu brīvo laiku pavadām televīzijas priekšā. Tie, kas zina, piedēvē viņam dažādus apzīmējumus, starp tiem arī - traks, neapdomīgs, "galvu pārsitis". Ko saka Čaks pats? Iedomājos viņam pajautāt. Tie, kas Čaku nepazīst tuvāk, spriežot tikai no izskata un stājas, dotu viņam kādus 55 gadus, kaut gan īstenībā maratonists nesen iegāja savā 67. mūža gadā.

I. S.: Konstantīn, kā radās doma skriet maratonos?

K. Č.: Saderēju ar poļu izcelsmes draugu, ka varēšu noskriet 10 jūdzes (16 km) zem 90 minūtēm, ko arī izdarīju, bet pēc tam 3 nedēļas knapi varēju paiet. Varētu saskaitīt visus kauliņus abās kāju pēdās.

I. S.: Kad sāki piedalīties gaŗo distanču sacīkstēs?

K. Č.: Pirmo reizi 1979. gadā, Lafontēna parkā.

I. S.: Vai ar skriešanu nodarbojies jau jaunības dienās?

K. Č.: Vidusskolā skrēju 1,500 un 3,000 metrus, bet tad ieskatījos dziļāk arī pudelītē.

I. S.: Vai skriešanā, sevišķi maratonā, atrodi ko pozitīvu, un, ja jā, ko tad?

K. Č.: Atvieglinos no darba slodzes un vientulības. Tas palīdz man pret reumatismu. Kad pieceļos no rīta, knapi varu pakustināt un palocīt kājas.

I. S.: Kāda ir priekšsagatavošanās gaŗo distanču skrējienam?

K. Č.: Daudz un bieži jātrenējas, jāskrien, lai vismaz divas trešdaļas no paredzētā gaŗuma noskrietu. Es gan bieži to neievēroju un kādreiz samaksāju ar istu nogurumu, bet uzdevis skrējienam vēl gan nekad neesmu.

I. S.: Vai skrējienam ir vajadzīgi kādi speciāli apavi un apģērbs?

K. Č.: Apaviem jābūt viegliem un elastīgiem, lai par daudz nesatricinātu to mazumiņu, kas ir starp ausīm. Drēbes neko daudz nenozīmē, bet tām jābūt ar labām ventilācijas īpašībām un sviedru uzsūcējām.

I. S.: Esmu bieži dzirdējis par, t. s., "vājuma brīdi". Vai tāds vispār ir un ko tas nozīmē, kad tas uzņāk un kā to pārvarēt?

K. Č.: Vājuma brīdi vai kā to saka angļiski - "hitting the wall" līdz šim vēl neesmu, paldies Dievam, piedziņojis, bet vienreiz gan saļīmu pēc pusmaratona noskriešanas karstā un sutīgā dienā.

I. S.: Kur skrējieni parasti notiek - pilsētās, laukos vai šim nolūkam iepriekš sagatavotos ceļos?

K. Č.: Visvairāk skrējieni notiek pa parastām pilsētas ielām, arī pa velosipēdu tekām, parkiem, retāk pa istu apvidu, caur mežiem un krūmiem.

I. S.: Īsākā un gaŗākā distance, ko esi skrējis, un kur tās bijušas?

K. Č.: Īsākā distance - 100 m Ziemeļamerikas veco ļaužu sacīkstēs Otavā. Gaŗākie bijuši istie maratoni (42,2 km) Otavā, Montrealā, Bostonā un Albanijā (NY).

I. S.: Vai sacīkstēs esi saņēmis kādus uzmodinājumus?

K. Č.: Bostonā viens latvietis uzsauca "Sveiks!" un "Turies!", bet te, Montrealā, poļi ir mani lielākie atbalstītāji, tomēr franči ir pārsvarā.

I. S.: Fotogrāfijā redzu Tevi ar Latvijas ģērboni pie krūtīm un uzrakstu "Latvija" kādā maratonā Montrealā. Vai šādu "formas tēru" uzvelc bieži un vai kāds Tev ir jautājis par šo zemi?

K. Č.: Tepat Kvebekā, it sevišķi, Montrealas austrumu daļas priekšpilsētās visi jau pazīst "Letton", jo mana sieva, vēl dzīva būdama, visus skatītājus iepazīstināja ar Latviju un tās ģeogrāfisko stāvokli. Bostonā, gaidot uz maratona sākumu, bijām kopā uz sola ar vienu FBI aģentu. Kādu stundu runājām, bet viņš jau visu zināja par Latviju un latviešiem. Bija ļoti priecīgs iepazīties ar mani personīgi, kā teica. Kad ir kluba sacīkstes, jānēsā kluba krekliņš ar "Striders" nozīmi, bet citādi visos maratonos esmu skrējis ar Latvijas ģērboni. To sieva man dabūja no kādas Zviedrijas meitenes kādā Ekspo saņāksmē.

I. S.: Vai sacīkstēs kāds ir iebildis, ka zem Latvijas ģērboņa nevar piedalīties, laikā, kad Latvija vēl nebija brīva?

K. Č.: Neviens nekad man nav to teicis, bet, ja arī būtu, viņiem man būtu jāieņauc ar bomi pa galvu, lai mani apturētu. Vispār, mani draugi, citi maratonisti, to nekad nepieļautu.

I. S.: Vai esi saņēmis kādas godalgas, jo, cik zinu, ka esi, un kādās vietās esi ierindojies?

K. Č.: Tikai 1979. gadā nedabūju ne medaļu, nedz arī trofiju. Pēc tam savā vecuma grupā (52-60) gandrīz visus gadus kaut ko dabūju. Kopš sāku skriet, pavisam esmu saņēmis vairāk kā 100 medaļu un kādu duci trofiju, dažas ar ierakstiem, citas tikai ar gadu un noskrieto distanci.

I. S.: Vai maratonisti tiek sadalīti pa klasēm, skatototies no vecumiem?

K. Č.: Parasti pa 10 gadu atstarpēm, kādreiz arī 5 gadu.

I. S.: Skriedams savā klasē, vai esi kādreiz uzvarējis, un cik tuvu esi bijis pirmai vietai?

K. Č.: 48 reizes esmu ieguvis pirmo vietu.

I. S.: Kā sadalītas vietas - 1., 2., un 3. kopā no visām grupām, vai arī katrai grupai atsevišķi pēc sasniegtā laika?

K. Č.: Pēc sasniegtā laika katrai grupai atsevišķi.

I. S.: Cik vecs biji, kad sāki skriešanu un piedalījies sacīkstēs?

K. Č.: Sāku ar 52 gadu vecumu.

I. S.: Vai ir taisnība, ka garie skrējieni - maratoni nostiprina cilvēka raksturu, par ko lasīju nesen laikrakstā?

K. Č.: Varbūt tie pastiprina ietiepību, jo skrējēji parasti negrib uzdot ne par kādu cenu, kā toreiz, kad es nokritu pēc skrējiena pabeigšanas.

I. S.: Cik maratonos esi piedalījies un cik pabeidzis?

K. Č.: Pavisam esmu piedalījies 235 reizes un līdz šim visus arī esmu nobeidzis.

I. S.: Cik ilgi domā maratonus skriet?

K. Č.: Kamēr atšaušu federāli!

I. S.: Tikko teiktais, konstantin, skaidri pierāda, ka ar savu skriešanu esi vareni nostiprinājis ietiepību...

Pēc Konstantīna uzskata, jauniem, kas vēlas nodarboties ar skriešanu, sevišķi garo distanču skrējējiem, tas būtu jāšāk, cik agri vien iespējams. Mūsu, bet sevišķi mans personīgs ieteikums Tev, kā Daugavas vanagam, būtu šāds: "Lido, bet neaplauz spārnus, jo ceļš atpakaļ uz Latviju nav īss!"

Skrastiņu Indulis

KRISTUS DĀRZS ŠODIEN - LATVISKOJAS UN UZLABOJAS

Kopš atvēršanas Kristus Dārzam bija problēmas ar kvalificētu latviski runājošo personāla piesaistišanu. Notika vairākas pārmaiņas vadībā, bet tikai pēc 8 gadiem beidzot mums ir kvalificēts administrators - Māris Inveiss - un arī virsmāsa Astrīde Kalniņš. Tāpat nesen pieņēma Laumu Stikuts, kas vadīs nodarbinātos.

Nemot vērā, ka iemītnieki, kuŗu caurmēra vecums jau ir 88 gadi, arvien vairāk pāriet pilnīgā apkopšanas kategorijā ("heavy care"), viņu intereses mainās. Daudziem zūd jebkāda interese grāmatu lasīšanai, spēlēm vai izbraukumiem; vienīgais, ko neuzdod - labi paēst, pēc tam būt pašam savā istabā. Laimīgā kārtā, jau pašā sākumā vadības tālredzība panāca, ka no 100 istabām tikai 6 ir ar dubultgultām, pārējās - vienas gultas istabas.

Visu laiku grūtības sagādāja nepiemērots uzturs latviešu garšai, ko sagādāja vietējie ēdienu uzņēmumi (catering). Latviešiem gribējās šad tad arī latviskus ēdienus ar vairāk zaļumu un uz vietas vāritām zupām. To ēdienu gatavotāju uzņēmumi nevarēja jeb negribēja ar to pūlēties.

Beidzot arī šī problēma laimīgi atrisinājās, pieteicoties uz mūsu aicinājumu Maijai Miķelsonei. Tūlītās pēc viņas ierašanās bija tik radikāla pārmaiņa, ka daudzi netic, ka tas var tik ātri mainīties. Citi domā, ka tas varbūt tikai uz īsu laiku. Vairākas rezidentes jau ir pieteikušās palīdzēt, kā, piemēram, pie kartupeļu mizošanas, lai tikai to netrūktu un varētu zupas vārit uz vietas. Tāpat liekas, ka Kristus Dārzs, patiešām, varēs pretendēt uz viesnīcas (hoteļa) vārdu, kā to sauc visi, kas ieradušies ciemā no Latvijas, kur tāda vieta vēl nav pat sapņos.

Latviešu izcelsmes iemītnieku vēl arvien ir vairākums - 88 %, kaut valdības ierobežojumi neļauj vairs pieteikties tādiem, kas paši vēl spēj sevi apkopt. Nemot vērā latviešu mazo skaitu attiecībā pret citām etniskām grupām, nākotnē šī proporcija var arī stipri mainīties.

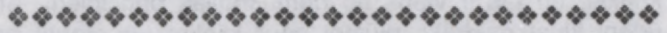
Kas attiecas uz aktivitātēm, Lauma ir rūpējies par visu iespējamo, lai tiem, kam vēl ir interese, lai nodarbinātu netrūktu. Tā tiek rādītas filmas. Kā pēdējā bija Pā-

vesta apmeklējums Latvijā. Ir bingo un kāršu spēles, sadzīves jautrie vakari. Nāk skolnieki - bērni ciemā no apkārtējām skolām, no latviešu draudzēm, organizācijām - un autobusu izbraukumi, gan viesojoties pa citām līdzīgām mājām, gan uz piknikiem u. t. t. Transporta grūtību nav, jo Otavas Mieriņu ģimenes divi dāvinātie minibusiņi ir ļoti ērti savām vajadzībām.

Tamdēļ Kristus Darzs aicina visus latviešus, kam prātā ir uz šādu vietu pārcelties, pirms to darā kaut kur citur, ir jābrauc apskatīt Kristus Dārzu. Arī valdība ir atzinusi, ka šī vieta ir kā paraugvieta, varbūt, pat visā Kanadā.

Uz redzēšanos Kristus Dārzā!

E. U.

VĒSTULES

DAŽAS PIEZĪMES

Piezīmes par latviešu valodu, izlasot "MLB Ziņotāja" 1994. g. 1. numuru.

12. lapaspusē lasāmi vairāki paziņojumi par vasaras salidojumiem Latvijā. Tos visus parakstījis Līga Ruperete, Trīsreiztris Latvijā ārzemju koordinatore. Jāpieņem, ka viņa atsevišķo rakstītāju iesniegtos rakstīņus pārļāsisijusi, bet ka nav pamanījusi kļūdas latviešu valodā.

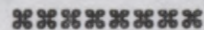
Ja Ivars Briedis runā par "senas kultūras vietu"-domādams "interesantus akmeņkrāvumus", vai viņš nejauc divas ļoti atšķirīgas lietas: "kults" un "kultūra"? Vēl būtu laiks līdz 3x3 sākumam uzzināt, ko nozīmē "kults" un ko "kultūra" - lai sniegtu pareizu informāciju dalībniekiem.

Jānis Žugovs aicina braukt uz Mežciemam, jo no Daugavpils uz Poguļanku (vecais vārds Mežciemam) kursē autobuss jau no 1886. gada. Kursē nevajadzīgs jaunvārds, kam latviešu valodā nav vietas. Autobuss brauc vai arī iet uz Daugavpili, Rīgu, vai citu vietu. Kas ir piesolītās "roku" ievirzes?

Jāpabrinas arī par baļvas ieguvēja Tāļivalda Ķikaukas "audience"- kas pārņemts no angļu valodas, bet nenozīmē to, ko angļu valodā - klausītāji. "Audience" ir svešvārds, kas latviešu valodā lietots jau sen - nozīmē "svinīga pieņemšana" - ārvalstu sūtņi tika pieņemti audiencē pie valsts prezidenta.

"Decentā stāvoklī" - vēl aplamāk - īsts barbarisms - tāds, kāds savā laikā bija "feins" cilvēks (vācu fein). Decent - angļu valodā pieklājīgs, uzvedīgs, arī godīgs cilvēks.

Vera Streita,
Hamiltonā, Ontario

LATVIEŠU TAUTAI IR JĀBŪT VIENOTAI

Sakarā ar vēlēšanu rezultātiem Krievijā, visiem latviešiem būtu jāapzinās, ka draudi Latvijas neatkarībai un mūsu tautas izdzīvošanai ilgi nerimsies; vēl laba daļa Krievijas iedzīvotāji un politiķi ilgojās pēc imperijas atjaunošanas. Mēs tikai varam cerēt, ka Latvijas Saeimas deputāti ņems vērā Krievijas vēlēšanu rezultātus un izbeigs savstarpējus strīdus un sāks kopīgi darboties, lai risinātu Latvijas problēmas un mūsu valsti un tautu stiprinātu. Tikai relatīvi vienota un stipra Latvija spēs turēties pretim austrumu un rietumu politiskiem spiedieniem.

Lai to Saeimai atgādinātu, 22. decembrī, Milvokos, 69 ASV dzīvojošie latvieši parakstīja pievienoto deklarāciju "Aicinājums vienotam darbam", un to nosūtīja atsevišķiem Saeimas deputātiem un Latvijas preseī. Viskonsīnas Nacionālpolitiskā Darba Grupa iesaka tautiešiem visā pasaulē rīkot līdzīgas akcijas, lai Saeimai būtu skaidrs, ka mēs sagaidām konstruktīvu darbu, ne strīdus un apkaŗošanas. Visi ir lūgti lietot pievienoto paraugu, vai pašiem uzrakstīt savu deklarāciju. Parakstītās dekla-

rācijas jāsūta uz Saeimas Namu, Jēkaba ielā 11, Rīgā, LV 1811 uz attiecīgo deputātu vārdiem.

Aicinājums vienotam darbam

Nemot vērā 1993. g. 12. decembra vēlēšanu rezultātus Krievijā, mēs, ASV dzīvojošie Latvijas pilsoņi, sagaidām, ka Saeimas frakcijas izbeigs savstarpējos strīdus, neiecietību un apkaņošanu, un sāks sadarboties, lai pieņemtu pilsonības likumu, kurš garantētu latviešu tautas izdzīvošanu, labklājību, kultūras attīstību un pašnoteikšanas tiesības savā zemē. Saeimai arī jānostiprina valsts iekšējā drošība, kārtība un likumība. Jāveicina plašas latviešu tautas vidusšķiras attīstības iespējas pilsētās un laukos; jāliek pamati konstruktīvai sadarbībai ar Lietuvu un Igauniju; un jāizveido labas attiecības ar citām Latvijai draudzīgām un nozīmīgām valstīm.

Krievijas vēlēšanu rezultāti mums skaidri parāda, ka liela daļa Krievijas iedzīvotāju un politiķu vēl nav atmetuši sapni par imperijas atjaunošanu. Mūsu galvenā cerība Latvijas un Baltijas gaišākai nākotnei jābalsta vienotības principā. Sāciet šo vienotības principu iedzīvināt Saeimas darbībā šodien!

Viskonsinas Nacionālpolitiskā Darba Grupas vārdā
Ivars Zuševics

KO DARĀM MĒS UN KO IŅĒŅENA PRESES BIROJS RĪGĀ?

Uz visu labu, derīgu un nepieciešamu mūs mudina trimdas nacionālā sirdsapziņa Valdemārs Antiņš. Viņa balsi dzird nevien rietumos, bet arī Latvijā, kaut tur daudzi bāž ausis ciet ar mīksto vati, lai jēl netraucē viņus! Mums ir tik labi - ir brīvība un neatkarība! Ka tas tā nav, to skarbos vārdos atgādināja V. Antiņš nesenajā DV Toronto sanāksmē. Vai atceraties brīdinājošo likteni, kādu var sagaidīt latvieši un igauņi pie Baltijas jūras? Genocida politika aplēptā veidā turpinājas pret abām Baltijas valstu tautām. Duļķainā krievu jūrā latvieši sāk grimt, bet mums ir jānoturas, lai krievi nepienāktu pie Baltijas jūras. Par šīm briesmām jābūt nomodā arī kaimiņiem, jo skandināvu tautu liktenis nav pārāk drošs Krievijas imperijas ekspansijā.

Mums jābūt gudriem, lai savu Dzintarzemī nosargātu. Kā atbrīvoties no krievu masām, kas jau appludinājušas Latvijas pilsētas? Šim svešķermenim nav vietas Latvijā, jo tā pieder latviešu tautai. Kāpēc grib mums uzspiest nevēlamus kaimiņus, tautieši viens otram jautā Bostonā, Čikāgā un citur.. Kāpēc grib mums uzspiest jaunu jūgu, lai latvieši dzīvotu kopā ar varmācīgo okupantu, kolonizatoru un vēl līdzīgos vārdos nosaucamo ienācēju baru, kas veidoja okupācijas virsslāni. Kā mūsu vietā rīkotos vāci, franči, itāļi un angļi? Tautai ir svarīga nākotnes dzīve, nevis izdzīvošana, vārdu, kādu lieto bada laikos.

Maskavas aizdomīgā rīcība, ka tā nesauc mājās savas tautas brāļus un māsas, rada dibinātas aizdomas, ka Krievija vēl nav atmetusi domu par Baltijas valstu vēleizēju okupāciju. Es būtu laimīgs, ja tā nebūtu patiesība.

Kas var mums pavēlēt krievu masu paturēt un apgādāt Latvijā? Atrisinājums būtu daudz vienkāršāks, ja daži liberāļi nebūtu apreibuši no cilvēka tiesībām, viņiem varētu parādīt ar pirkstu - kā viņi nākuši, tā lai viņi aiziet! Cilvēka nācijas tiesības pieder arī latviešiem. Liberāļiem bija mutes ciet, kad latviešiem kā zvēriem bija jādzīvo pa mežiem, kur tos saķēra kā mēdijumu, necilvēcīgos apstākļos, lopu vagonos sūtīja tālāk iznīcināšanai kaulu zemē - Sibīrijā. Cik tad Rietumos iestājas par latviešu tautas tiesībām? Cik?

Latvieši pavalstniecības jautājumu grib kārtot miera ceļā. Cik būs tiesīgs, tie Latvijas pavalstniecību saņems. Mūsu valstsvīri 1919./1920. gadā nekad šādu nenormālu situāciju nebūtu pielaiduši, kāda tā ir tagad/ Daudz lietu nokārtoja kaņavira spožais zobens. Tas šoreiz nav lietots. Tāpēc tautas lepnums un pašapziņa stipri cietusi. Bez kaņavira trūkst drošības. Un vēl arvien mums jādzird pat pazemojumi no šīs mutīgās krievu masas. Latviešu valodu viņi sauc par suņu valodu. Tie ienida latviešus un darīja visu, lai viņus iznīcinātu. Lai atceramies kaut tādu epizodu, kad ārzemju turists Rīgā prasījis kādai krievietei, ko tā sakot par Rīgu. Viņa atbildēja - Skaista, bet latviešu par daudz! - Viņi bija civilā armija, kas palīdzēja ratus griezt militārai varai un Maskavai baltu tautu iznīcināšanā. Attaisnošanās te ir veltīga. Tikai krievs ir vainojams

pie baltu tautu nelaiemes. Tie vēl tagad ņirgājas par to, kas latviešiem ir svēts. Kā iebrocēji, viņi vienmēr būs kvalificējami. Privileģiju zaudētāju balsis skan varenī Rietumu presē. Mums, trimdniekiem, tas nav vienalzīgi. Mēs zinām, ka Antiņš viens ar saviem domu biedriem ir par mazu spēku, lai apsurdus atspēkotu. Agrāk to veicām mēs paši bez citu palīdzības - melus presē atsītām, bet tagad...?

Kā uz šiem un līdzīgiem notikumiem raugās un reaģē mūsu Centrālās organizācijas, jautā Antiņš. Šis jautājums ir vairāk kā vietā. Kāda ir atbals vai pretakcija?

Latvijas Saeima tērzē, debatē un burbuļo, bet isto nelaimi Latvijas nākotnē nesaredz. Par svešiniekiem, kam nav Latvijas pavalstniecības, viņi nediskutē tā, kā ir iecerējuši trimdnieki. Saplūšana ar krieviem, ar šo slāvu nobirumu un latviešu tautas apdraudējumu nākotnē, piem., pēc 50 vai 100 gadiem nav deputātu degpunktā, bet mēs no tāluma redzam lietas daudz labāk, nekā tauta tuvumā. Lai izvairītos no draudiem, kas virmo ap Baltijas valstīm, mūsu zemē var būt tikai neliels svešinieku skaits. Nedrīkstētu būt tik liels, ka tas sāk apdraudēt latviešu tautas eksistenci. Visiem tiem, kas nostājušies mūsu nevēlamo iebraucēju pusē, mēs varam teikt - ņemiet viņus pie sevis un atbrīvojiet mūs no nevajadzīgā balasta!

V. Antiņš savās dināmiskās runās vairākkārt jautā, kas notiek ar mūsu kādreiz izauklēto ALA, PBLA un DV Centrālo valdī? Ko tie dara Latvijas attīrīšanas lietā? Viņu darbība ierāvusies biroju telpās un nejut, ka tauta atrodas uz noziepētas bezdibeņa malas. Kādu programmu viņi apskata savās programmās? Tiesa, par Latviju viņi runā, bet no bramaņu puses un sadzīvošanas limenī. Seminārā nekas nav runāts par šo iekļīdēju programmu Latvijā, kā no tās tikt valā utt. Ir jūtams, ka deputāti vēlas šo jautājumu lokalizēt, nevis internacionalizēt, kaut tā radusies Molotova-Ribentropa nodevīgā pakta rezultātā.

Atcerēsimies, ka nupat plašu apgaismojumu par Austumeiropu (Span TV) sniedza mūsu draugs un sapratējs dep. Ed. Dervinskis - Krievija vēl arvien esot bieds atbrīvotajām republikām. Krievijas imperialistiskais gars ceļas atkal augšā, kā to redzam Grūzijā.

Cik tad drošs var būt Latvijas stāvoklis, ja tur vēl ir krievu okupācijas kaņaspēks un lielās krievu civilistu masas, kas kalpoja krievu mērķiem. Krīzes brīdī šie krievi Latvijā un Igaunijā darīs visu, ko tiem liks Maskava. Tie neklausīsies, ko teiks Latvijas vai Igaunijas valdība.

Uz Ameriku brauc "bizni" taisīt dažādi speciālisti, bet neviens no viņiem, atbraucis, neceļ trauksmi par bīstamajām attiecībām ar Krieviju.

Pie Latvijas valdības ir īpašs postenis informācijas izplatīšanai, ko vada Iņķēns ar 24 darbinieku lielu biroju. Teiksim vesela dienas laikraksta redakciju. Ko viņi dara? Kur aiziet viņu informācija un kāda satura, jeb uz Rietumiem biroja raksti nenonāk? Varbūt tos sūta uz Krieviju, tās preseī, kas būtu ļoti vajadzīgs. Vai ir sūtīti atspēkojumi meliem un apvainojošiem rakstiem, kas parādās Rietumu presē? Tiešām, jājautā, ko dara Iņķēna preses birojs? Pirms gada daži mūsu diplomāti žēlojās, ka trūkstot, t. s., Baltās grāmatas. To solīja izdot tūlīt pēc Saeimas ievēlēšanas. Nu, ir pagājis jau pusgads, bet par to nekā vairs nedzird. Vai diplomātiem pēc tādas grāmatas vairs nebūtu vajadzība?

Antiņš sauc un sauc. Mostamies, ejam viņam palīgā!

Osvalds Akmentiņš, Bostonā

PĀRDOMAS, KO IZRAISĪJA ST. LADUSĀNA RAKSTS ŠĪ IZDEVUMA PĒDĒJOS 4 NUMUROS.

Dievs, tāpat kā bezgalība, ir mūsu domāšanai neaptvērami jēdzieni. Tās ir dimensijas, kas atrodas ārpus mūsu saprāta robežām, un visi mūsu prātojumi šajā virzienā ir tikai mūsu pašu radītie mīti. Tas vēl nenozīmē, ka mūsu meklējumi būtu nevajadzīgi un lieki. Bez tiem cilvēce nekad nav varējusi iztikt un neiztiks arī nākotnē. Tomēr nevienai tautai nav tiesības teikt: "Mans mīts ir labāks par tavu!" Tas man atgādina strīdu par krāsām starp cilvēkiem, kas ir piedzimuši akli. Te īpaši grēko agresīvas jeb kosmopolītiskas reliģijas, kas attīstas kā kristiānisms un islams. Gluži citādi tas ir ar nacionālajām reliģijām, kas attīstas un paliek savā tautā. Tās nenodarbojas ar savas reliģijas eksportu, kas ir saistīts ar varmācību un citu tautu pakļaušanu.

Mīti un kopējie rituāli palīdz cilvēkam dzīvot, un to vajadzību šodien neviens vairs neapšaubā. Vēl nesen, ja zinātniekam jautāja, vai viņš tic Dievam, parastā atbilde bija: es

neticu, jo esmu zinātnieks. Uz to pašu jautājumu šodien parasti atbild: protams, ka ticu, jo esmu taču zinātnieks.

Tomēr nevar noliegt, ka cilvēce savā attīstībā ir stipri progresējusi, bet mūsu reliģijās vēl daudz kas ir palicis no tiem laikiem, kad vēl dzīvojām alās un teltīs, kad mūsu zemīte vēl bija maza un plakana, un saule riņķoja ap to. Mūsu Dievs vēl joprojām ir atriebīgs, dusmīgs, nežēlīgs un untumains, jo tādu mēs bijām Viņu radījuši. Mēs no Viņa baidāmies un mēģinām Viņu piekukuļot ar upuriem un lūgšanām. Te varētu iebilst, ka tāds vairs nav Jaunās Derības Dievs, un šādam iebildumam ir sava taisnība, bet arī tur tiek piedraudēts ar elles mokām. Atcerēsimies, ko Kristus novēl "čūsku un odžu dzimumam" - cilvēkiem, kas viņa mācībai nesekoja. Neesmu arī nekur lasījis, ka kristīgā baznīca būtu no Vecās Derības kādreiz atteikusies. Ja mēs vairs neupurējam cilvēkus un dzīvniekus, tad upuris kā tāds vēl ir palicis. Mūsu priekšstats par Dievu ir kā par laicīgu valdnieku, kas sēž tronī. Pie labās rokas sēž princis (Jēzus), tur ir arī karaliene (Marija) un vasaļi - eņģeļi un svētie. Lai pārāk neatgādinātu laicīgo valdnieku, esam piešķīruši Svēto Garu, kas baloža izskatā lidinājas virs Viņa galvas. Tāds, lūk, ir kādas lielas reliģijas priekšstats par tās Dievu, un tomēr es šo reliģiju respektēju. Šai reliģijai tomēr būtu jārespektē cilvēki, kas, piemēram, netic miesas augšāmcelšanās iespējai. Kristīgā ticība ir rūpīgi izstrādāts, pievilcīgs mīts, kam šodien seko gandrīz miljards cilvēku visā pasaulē. Šodien vārds "mīts" un "reliģija" ir viens un tas pats jēdziens, un to es atgādinu, lai nerastos pārpratumi. Kristīgā ticība ir viens no ceļiem, kas grib cilvēku tuvāk vest Dievam, taču tas nav **vienīgais**, jo ir arī vēl citi tādi pat godīgi mēģinājumi sasniegt to pašu. Vai tiešām Dievs būtu tik nedemokratisks, piešķirdams tikai vienai ticībai šādas privilēģijas? Tāpēc man nav pieņemams cienījamā profesora apgalvojums, ka kirstiānismu Dievs būtu īpaši svētījis. Tad jau loģiskais secinājums būtu, ka visi pārējie ceļi ir tikai tādi maldīgi ceļi un neceļi, un tā, manuprāt, jau ir liela arogance. Nav taču vēl tādi svāri izgudroti, uz kuriem varētu svērt ticības, un tāpēc vēl vienmēr aklie strīdas par krāsām...

Sava raksta beigās profesors piemin kristīgās ticības **neizsmejamo labestību**. Uzsvārs ir mans. Vai tā nebūs tā pati labestība, ko krustneši mūsu senčiem atnesa ar uguni un zobenu? Tā taču nāca ar paša pāvesta - Dieva vietnieka virs zemes - svētību. Mūsu brāļi, senprūši, šo "neizsmejamo labestību" neizturēja, un viņi pazuda no tautu skatuves, no savas valodas, mums atstādami tikai kādus 800 vārdus. Chronikās gan viņi tika pieminēti ar apbrīnu. Tas tikai pierāda, ka ar reliģiju pārstādišanu ir jārikojas ļoti uzmanīgi. Nevar taču paņemt palmu no dienvidiem un iestādīt to kaut kur ziemeļos. Tas it kā būtu pats par sevi saprotams: katrai videi ir savi īpatnējie koki. Un kāpēc ar cilvēkiem tas būtu citādi? Tāpēc arī šī Jeruzalemes palma, atvesta uz mūsu zemi, var augt tikai puķpodā. Mūsu zemē viņa nav iesakņojusies. Katrai tautai ir sava īpatnējā valoda, sava mentalitāte, savi mīti un savs īpatnējais dzīves veids. Senprūši nebija vienīgi, kas tika iznīcināti "vienīgās pareizās" ticības vārdā. Jau sirmā senatnē bija cilvēki, kas apgalvoja, ka viņi esot runājuši ar Dievu. Parasti tas notika tuksnēsī vai uz kalna liela karstuma iespaidā. Īpaši, ja viņi bija arī badojušies, viņiem rādījās halucinācijas, viņi redzēja fatamorganas.. Tas tad viņu ticībai it kā piešķīra īpašas priekšrocības, jo Dievs, lūk, viņu ticību īpaši **izredzējis**. Tas viņiem it kā deva tiesības izkaut apkārtējās tautas, kurām bija cita ticība. Arī mūsu dienās šad un tad uzpeld cilvēki, kas "dzird balsis", taču mēs tos vairs nedēvējam par praviešiem. Šodien šicofrenija ir ārstējama.

Profesors vēl piemin kristīgo mocekļu varonību. Varbūt, lai labāk varētu pieņemt domu par Dieva īpašo labvēlību kristīgajai baznīcai? Diemžēl, ticības dēļ mocekļu nekad nav trūcis. Atcerēsimies krusta karus. Atcerēsimies Dienvidamerikas un Centrālamerikas indiāņus. Konkistadori viņus nogalināja simtiem tūkstošiem, lai it kā glābtu viņu dvēseles. Un kur nu vēl visas "raganas", kuņas sadedzināja svētā inkvizīcija! Dažreiz grūti izšķirt, kurī ir mocekļi un kurī ir mocītāji. Ja tā sauktie pagāni nomoka kādu misionāru, tad to varētu saukt par kristīgo mocekli. Man ar šādu izskaidrojumu pilnīgi pietiek. Taču dažs varbūt jautās, ko viņi tur vispār meklēja? Atbildi mēs zinām: viņi tur gāja sludināt kristīgo ticību. Es, būdams nelabojams demokrats (balsot gan es balsoju par republikāniem, kaut bieži to nožēloju), aizstāvu vārda brīvību un misionāru tiesības sludināt. Iespējams, ka viņu tulks kaut ko nepareizi pārtulkoja, jo tādas lietas atgadās arī mūsu dienās. Ļoti iespējams, ka misionāri apvainoja pagānu dievus, kas visos laikos ir ļoti smags pārkāpums. Kā jau minēju, dažreiz ir ļoti grūti sa-

prast, kurā pusē kaņo istie mocekļi. Varbūt mocekļi bija abās pusēs? Te būs tikai viens piemērs. Tas notika pāvesta Inocenta 3. laikā. Tad viņš Dienvidfrancijā veda krusta karu pret tur dzīvojošiem kristiešiem. Karš ilga 20 gadus un bija ļoti nežēlīgs. Nodedzināta tika pat kāda baznīca ar visiem tur sabēgušajiem cilvēkiem. Te ir paša pāvesta sūtņa ziņojums Pāvestam: "Mēs nesaudzējam ne kārtu, ne vecumu, ne dzimumu. No mūsu zobena krita kādi 20 000 cilvēku. Viss apgabals tika izpostīts un nodedzināts. Tā Dieva atriebība ir brīnīši plosījusies." Ja jāķeras pie tādiem līdzekļiem, lai ievestu vienprātību starp ticības brāļiem un māsām, tad ar šādu ticību kaut kas nav kārtībā. Pagātnē ir bijuši mēģinājumi stāvokli labot, taču šos cilvēkus iznīcināja.

Lai nerastos pārpratumi un pār manu galvu nenāktu Baznīcas lāsts, varu apgalvot, ka neesmu pret kristīgo ticību. Uz tās taču balstās visa mūsu Rietumu kultūra, pie kuņas arī mēs sevi pieskaitām. Un ko citu mēs šodien liktu vietā? Mēs arī zinām, kas notika zemēs, kur reliģija bija aizliegta. Es tomēr respektēju arī citas reliģijas, jo arī tās ved uz to pašu mērķi, un nav pierādījumu, ka Dievs savu svētību būtu devis tikai vienam ceļam. Nepierakstīsim Viņam sliktās cilvēku īpašības. Neesmu priecīgs, ka kristīgā ticība pārdzīvo smagu krīzi, jo no tā mēs ciešam visi. Tomēr ticības nedrīkstētu pārakmeņoties, kļūt par fosiliem. Vēl pavisam nesen Baznīca debatēja, cik eņģeļu varētu nosēdināt uz adatas galviņas; šodien debatējam, vai sievieti var laist uz kanceles, jo, lūk, Jēzum neesot bijuši sievietes kārtas mācekļi. It kā baznīcā nezinātu, kāds tajos laikos bija sievietes stāvoklis sabiedrībā. Cik sievu bija Dāvidam, cik Mozum, un cik viņiem nebija visādu pakāpju draudzeņu? Mēs visi atrodamies uz tilta, cerībā, ka tas mūs vedīs uz labāku krastu. Atpakaļ ceļa vairs nav, jo uz turieni tilts jau ir sabrucis. Tilts ir ļoti lodzīgs un nedrošs. Gājieni ir ļoti grūti, tāpēc gribētos lūgt: kungi, lūdzu, **negrūstīsamies!**

Valdis Krāslavietis, Rolling Meadows, ASV

KURP EJAM?

Lasot laikrakstos ievietotos nāves ziņojumus, redzam, ka dažam nav pievienota krusta zīme - kristīgais krusts, bet latviešu ornaments - dievturu krusts. Gribas ticēt, ka tas likts tikai kā rotājums, bet, ja ar to tiek apliecināts, ka aizgājējs neatzīst Jēzus Kristus krustu, tad tā ir dziļa traģēdija.

Ikvienam ir jāzina, ka ir divas vietas, kur var nonākt cilvēka dvēsele pēc nāves - debesis un elle.

Kā lai tiekam debesis - Dieva valstībā? Dieva vārds saka, ka mums ir jātic Dieva Dēlam Jēzum Kristum, jo Jēzus ir vienīgais ceļš, kas aizved cilvēka dvēseli uz debesu valstību.

Jēzus saka: "Es Esmu ceļš, patiesība un dzīvība, neviens netiek pie Tēva, kā vien caur mani", Jāņa ev. 14:6.

Un Dievs Tēvs apliecina: Šis ir Mans mīļais Dēls, klausīt Viņu!" Ja ir viens Dievs, kā arī viens starpnieks starp Dievu un cilvēkiem - Kristus Jēzus", Marka ev. 9:7; 1. v. Tim. 2:5.

Kamēr esam šini pasaulē, Dievs mums dod brīvu izvēli, kur gribam pavadīt mūžību. Mums ir jāzina, ka tie, kuri Jēzus asins upurī noraida un Jēzu nav atzinuši par savu Pestītāju, to dvēseles netiks debesu valstībā. To saka Dieva Vārds: "Tēvs mīl Dēlu un visu ir nodevis Viņa rokā. Kas tic Dēlam, tam ir mūžīgā dzīvība. Bet kas dēlam neklausā, tas dzīvības neredzēs, bet Dieva dusmība paliek uz viņu", Jāņa ev. 3:35, 36.

T. Vāļēna, CT, ASV

KĀDAS IR IZREDZES?

Pa šiem gadiem "MLB Ziņotājs" ir ievietojis lielu skaitu rakstu un sacerējumu no J. Purviņa Jurjana, kuņos viņš izklāsta savas reliģiskās teorijas, kā arī pareģojumus par Latvijas nākotni. Neesmu Jūsu nenogurstošā korespondenta teorijās sevišķi iedziļinājies, tomēr arī no paviršas lasīšanas uzkrīt viņa negatīvā nosliece pret Latviju un latviešu sabiedrību plašākā nozīmē, kurai viņš preti kā pozitīvu nostāda angļu-sakšu sabiedrību.

Savā pēdējā rakstā Jurjana kungs prasa redzamiem latviešu trimdas darbiniekiem "personīgus paskaidrojumus", kāpēc tie vēl nav atgriezušies Latvijā. Tā kā es pie šīs izcilās kategorijas nepiederu, man par laimi nav jāskaidrojas. Pretējā gadījumā es varbūt aizrādītu jautātājam, ka tā nav viņa darīšana - lai labāk pats paskaidro, kāpēc vēl nav pārcēlies uz Brazīliju veidot "paudzēs ilgstošas kristīgās kolonijas".

Kaut gan Jurjana kungs atspēries mālē velnu uz sienas, bezpartejiski novērotāji nemaz neatrod, ka Latvijas izredzes

būtu tik melnas, kā viņa zīmējumos. Ja vien kāds Žirinovskis vai viņam līdzīgs fanātiķis neapvārdos krievu pūļus un "neuzsvempsies" uz troņa Maskavā, jūtos drošs, ka latvieši tiks galā ar savām problēmām - arī bez mūsu analizēm.

Man vairāk bažas, toties, par nākotnes izredzēm ASV. Tas, kas nesen notika Losandželosā, kur vairākas tautas/rases bija netikvien nostājušās naidīgās pozīcijās, bet ķērās viena otrai pie rīkles, ir tikai sākums. Cilvēki ir bruņojušies līdz nejdzībai, Floridā notiek tūristu medības, lielpilsētās masu slepkavības ir parasta lieta. Es saredzu "worst case scenario", kur šie nemieri ies plašumā, līdz pat J. Purviņa Jurjāna klusajam angļu-sakšu stūrītim. Kas zin, varbūt tad viņš pats meklēs glābiņu mierīgā, stabilā Latvijas Republikā!

V. Būcēns, Otavā, Ontario

ATZINĪGA PATEICĪBA

Bijušās Latvijas armijas un II pasaules kara karavīru grupa Toronto un tās apkārtnē izsakām sirsnīgu pateicību Skrastīņu Indulim Montrealā par rakstu MLM Ziņotāja 1993. gada oktobra numurā, 10. lpp., "Atbildība par Daugavas vanagu organizācijas nākotni". Bijušie kauju vīri jau ilgāku laiku sekojuši Skrastīņu Induļa patiesiem slēdzieniem rakstos, kuŗos cauri aužas vēsturiska iezīme ar izteiktu sadzīves jēgu un patreizējām dzīves īpatnībām. Mēs Induli papildinām Tavu teikto par ķercošām vārnu bariem, tādi nav tikai Latvijā, bet arī šeit Toronto. Paldies, Induli!

J. T., bijušo karavīru vārdā

PAPILDINĀJUMS

Papildus MLB Ziņotāja 1994. g. janvāra numurā iespīestās manas intervijas aizdomas apstiprina I. Blaževics žurnālā "Kara Invalids" 38. numurā, rakstā "Stalīngradas traģēdija", 54. lpp. Šajā sakarībā, lūdzu, to publicēt februārā izdevumā, jo tā ir vēsture, kas atspoguļo tā laika patiesos notikumus Latvijā.

I. Blaževics raksta: "Kad atgriezos sava pulka štābā Kuldīgā, tad, pēc dažām dienām, pulks jau devās uz vasaras nometni Litenē. Tas jau, laikam, bija majora Kučerenko piešķirtais pirmais mazais maršs. Litenē, purvainajā mežā, sākās pulka formēšana, pārformēšana un apbruņošana ar padomju ieročiem. Starplaikā no lielās imperijas pienāca transporti ar mobilizētiem rezervistiem, zem maskas - dzelceju būvdarbiem. Rezervisti bija jau vairākas nedēļas ceļā. Pienāca arī komsomoļču grupas no Ļeņingradas un Maskavas apgabaliem."

Manu interviju nav iespējams publicēt Latvijā, jo tur vēl joprojam prese ir citu rokās!

Augusts Viksne, Sv. Katrinās, Ontario

KĀRTĪBAI IR JĀBŪT

MLB Ziņotāja janvāra izdevumā Latviešu Dzelzskrusta Kavaleru Savienības dibinātājs Oskars Perro izsaka izbrīnu, ka L. K. O. K. biedrības valdes priekšsēdis iecēlis pilnvarnieku, kas biedrības darbu zināmā veidā turpinātu.

Visi atlikušie L. K. O. K. ir krietni pārsnieguši 90 gadu vecumu un pats vecākais no viņiem, pltn. Osvalds Meijs, š. g. 10. janvārī Anglijā kļuva 100 gadu vecs. Bez biedrības priekšnieka Arvida Laura, ASV vairs palikuši tikai divi citi L. K. O. K., abi neredzīgi. Citur pasaulē pie dzīvības ir palicis tikai viens pats L. K. O. K., kuŗa veselības stāvoklis atļauj vismaz ierobežoti līdzdarboties. Ir jānosūta gadskārtējie pabalsti Lāčplēšu svētkos atlikušajiem L. K. O. K. un viņu atraitnēm, jā rūpējās par publicitāti "apaļajās" jubilejās, jāgādā, lai kāds vecos varoņus apciemotu un beidzot jānokārto, lai viņus ar godu apglabātu, latviešu avīzē būtu bērnu sludinājums, kā arī vismaz iss nekrologs un lai netiktu aizmirsts kapakmens. Viss tas pieder pie kārtības, vai kā vācu ordeņa brāļi to varētu teikt: "Ordnung muss sein!"

Esmu pagodināts, ka L. K. O. K. biedrība ir izvēlējusies mani par savu pilnvarnieku. Mans sievas tēvs Pēteris Kalnraups ir bijis apbalvots ar L. K. O. K. un es sastāvu vienā korporācijā ar pirmo un pašreizējo L. K. O. K. biedrības priekšnieku. Esmu apciemojis pēdējos piecus L. K. O. K. Latvijā, četrās reizēs būdams viņu pēdējais viesis pirms aiziešanas mūžībā, rūpējies par L. K. O. K. godināšanu un piemiņas brīžu rīkošanu pie viņu atdusas vietām ASV, kā arī

pārvedis uz Latvijas vēstures arhīvu un Kaŗa muŗeju L. K. O. K. biedrības arhīvu uzglabāšanai nākamām paaudzēm. Turpināšu man uzticēto darbu, kamēr vien tas būs vajadzīgs vai līdz tam laikam, kad vairs nespēšu to veikt.

Rez. plkv. Vilmārs Kukainis, ASV

Kokneses, Aizkraukles, Pļaviņu un plašākās apkārtnes novadnieki!

Aizkraukles vēstures un mākslas muŗeja direktreise Regina Paukste iecerējusi šā gada vasarā aicināt tuvākās un tālākās apkārtnes novadnieku pulcēšanos Aizkrauklē, aicinot arī ārzemēs dzīvojošo piedalīšanos. Esošais muŗejs paplašināts ar 2 stāvu jaunceltni, kas dos plašāku un pārskatamāku skatu uz savāktiem materiāliem, arī no ārzemēs dzīvojošo novadnieku devumu, un lūdz jo projam sūtīt noderīgus materiālus par dzīvi ārzemēs.

Muŗeja materiālu pārskatamībai un klasifikācijai noderīgs būtu kaut vismazākais dators. Tā iegūšanai palīdzīgi varētu būt ārzemēs dzīvojošie novadnieki. Tuvāku informāciju un izteiktu vēlēšanos atsaukties šim aicinājumam var gūt, sazinoties ar Edgaru Broderi, 97 Leyton Ave., Scarborough, Ont., M1L 3T9, ☎416-690-0902, jeb tieši ar muŗeja direktriši - Regīna Paukste, Aizkraukles pilsētā, "Kalna ziedos", LV-5100, Latvijā.

P. S. Eventuālie čekī rakstāmi man, ar atzīmi "Aizkraukles muŗejam".

Edgars Broders

LATVIEŠU 'BRĪNUMMĒNESIS'

Ko lasīt ir daudz. Angļu valodā pēdējā laikā izdots daudz labu grāmatu. Periodika pilna interesantas informācijas. Latviešu periodikai atvēlu vienu dienu mēnesī. Izlasu, ko tautieši sarakstījuši un saraŗojuši. Šo mēneša dienu esmu sācis dēvēt par "latviešu brīnumu dienu". Rakstītāju ideju daudz. Runas - tās ir klase par sevi. Viens mēnesis no iepriekšējā gada man deva sekojošu lasāmvielu:

1. Tā runa valsts svētkos Bostonā. Virsraksts un reportāŗa: "Dzelzs jākaļ kamēr karsta." ... sekoja aplausi. "Pavalstniecība nepienākas un Latvija jāatstāj visiem sveštautiešiem, kas pēc 1940. g. 17. jūnija ir ieradušies Latvijā kā okupācijas režīma varas kalpi, kolonisti, pārkrievotāŗi. Mocekļiem, kāda ir latviešu tauta, nav jādzīvo kopā ar saviem mocītāŗiem. Pēdējo noziegumi ir sodāmi tāpat kā nacistu noziegumi, un milzīgie tautas zaudējumi ir jāatlīdzina. Mums ir tikai viena vēlēšanās - dzīvot brīviem savā zemē, kultūrā un runāt savā valodā." - tā savu uzrunu, aplausiem skanot, nobeidza svētku viesis (MLB Ziņotājs, 1993. g. nov./dec., 24. lpp.).

Ja es dzīvotu Latvijā un visi krievi pēkšņi sāktu pakoties un krāmēties, lai brauktu uz Krieviju, vai ziniet, mīļie aplaudētāŗi? Arī es, cik vien ātri iespējams, sāktu pakoties. Droši vien Žirinovskis, vai kāds cits, plāno mest lielo bumbu vai citu sava arsenāla raŗojumu. Prasi ko prasidams, apdomā galu. Gala apdomāšana, liekas, nav runas vīru stiprā puse. Un pūļa aplausi? Jo runa absurda, jo tie lielāki.

2. Tā izbījušo esesnieku virsaitis, kuŗa rakstam Jaunajā Gaitā vajadzētu virsrakstu "no 80 % uz 50 % savā teritorijā": - Leģionam iztrūkstot, vācu valdība nebūtu rūpējusies par kuŗu daudzo tonnaŗu sagādi latviešu bēgļu pārvešanai uz Vāciju un... Nav jāaizmirst, ka, pateicoties leģionam un tā varonīgajām cīņām, mēs, brīvā pasaulē esošie, glābdamies no komūnisma briesmām, saglabājām dzīvību... Pateicība un slava Latviešu leģionam (Jaunā Gaita, Nr. 193., 31. lpp.).

Latviešu elkiem Rūsiņam, Ūsiņam un Pērkonam pievienojas jauns latviešu elku dievs - Leģions. Slava, slava!

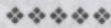
3. Tā Latvijas laikraksts TEV ziņo ar lielu, melnu burtu virsrakstu: "Kas isti ir šis labklājības ministrs Jānis Rītenis?" - Pirmajam vārds dots ministram, lai zinātu, kāda viņa attieksme pret medicīnu, ko šajā jomā kopīgi varētu panākt. Liels bija dakteru izbrīns, ka ministrs sācis runu, apmēram, šādiem vārdiem: "Medicīna, protams, ir laba lieta, bet tā nav pati svarīgākā. Mums visu uzmanību vajag veltīt mūsu aizsardzības spēkiem, armijai un robeŗapsardzei. Ja krievi mums uzbrūk, mums jāiztur vismaz 48 stundas, kamēr Rīetumi mums atsteidzas palīgā" (Tev, 1993. g. 29. nov.).

Kā tad, labklājības ministr, angļu flote jau esot iebraukusi Baltijas jūras līci, un Amerikas prezidents jau tuŗot pirkstu uz pogas, sūtīt bumbveŗus uz Maskavu. Rakstot šis rindas, vēl nezīnām, vai labklājības ministrs savā vietā, vai kur citur.

4. Tā Modris Slava latviešu žurnālā ar apakšvirsrakstu "Galīgā ligas un rājuma atvēršanas formula": - Šī formula balstās uz trim "ziloņiem": Viedu (patiesu dvēseles atziņu), baltu senās ligas mantojumu (īpaši svarīga ir rituālo un mitoloģisko simbolu daļa, kas arī ir vislabāk saglabājusies) un baznīcas organizāciju, kuŗu pakāpeniski varam pārņemt no kristiešiem kopā ar atbilstošajām sakrālajām celtņēm, kuŗas gandrīz visas ir būvētas senajās svētvietās (Jaunā Gaita Nr. 193., 34. lpp.).

Kāds labs atrisinājums tam, kā apvienot profesores Vairas Viķes Freibergas un luterāņu mācītājas Laumas Lagzdiņas Zušēvicas dzīves ziņas. Ar trim "ziloņiem" tās lietas varētu apmierinoši nokārtot.

J. Purviņš Jurjāns, ASV

PATEICĪBA UN ARDIEVAS

Pateicos par MLB Ziņotāja piesūtījumu šos vairākus gadus. Žurnāls ir vienmēr interesants un atspoguļo trimdnieku psihi, tās labās kā arī ne visai labās izteiksmes.

Tomēr Latvijas atbrīvošana no Padomijas sloga daudz ko ir mainījusi, un es atrodu Latvijas latviešu psihi daudz pievilcīgāku. Tāpēc visu, ko tagad rakstu, sūtu uz Latviju. Arī MLB Ziņotājs nav dzīves nepieciešamība, jo to aizstāj dzimtenes žurnāli un laikraksti.

Tāpēc pielieku \$ 50 ar lūgumu MLB Ziņotāju man vairs nepiesūtīt.

Novēlu žurnālam visu labāko un vēl ilgus gadus šai saulē!

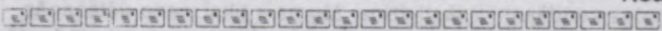
A. Benjamiņš, ASV

◆ Šāda līdzstrādnieku un lasītāju atziņa mazākā vai lielākā mērā skaņ un apdraud visu mūsu trimdas presi. Tā varētu ar laiku apdraudēt pat tās turpmākās pastāvēšanas iespējas.

Tā Eiropas latviešu laikrakstu BRĪVĀ LATVIJA saimniecisko apsvērumu dēļ tagad iespiež Rīgā un no turlenes nosūta lasītājiem brīvajā pasaulē. Vai tas būs jādara visiem trimdas izdevumiem, kas turpmāk varēs vēl pastāvēt? Viens labums no šāda izkārtojuma ir - laikraksts ir plašāks un vispusīgāks un tas pienāk pastā netraucēti ik nedēļu, kamēr šejienes latviešu izdevumiem nemitīgi jāstāpjas ar neiedomājami ilgu aizkavēšanos vietējā pastā.

Trimdas preseī - lielajai un mazaī - mūsaprāt, jāpastāv, jo tai taču ir vēl kāda cita loma - mūsu pašu sabiedrības informēšana un saglabāšana, un tādēļ lūdzam līdzstrādniekus un lasītājus neuzdot. Jūs mums esat vajadzīgi!

Red.

AIZSAULES CEĻOS

DZEJNIEKS GUNĀRS FREIMANIS

Viegla smiltis, mūžīga piemiņa

1993. g. 28. decembrī telegramma no Rīgas vēstija, ka 66 gadu vecumā noslēdzies dedzīgā dzimtenes patriota, rakstnieka **Gunāra Freimaņa** darbīgais mūžs (Dz. 1927. gada 3. oktobrī; miris 1993. g. 27. decembrī. Nāves cēlonis - aknu siroze).

Pēc 19 Sibīrijas nāves nometnēs pavadītiem gadiem, no Kolimas un Jakutijas atgriezās Latvijā 1987. gada februārī. Fiziski nopocīts, bet garīgi nesalauzts, Gunārs kļūst par neiejūtīgu un ambiciozu čekas un politiķu netirās spēles upuri.

Dzimis Vaiņodē, Kurzemē. Tomēr ģimene pārceļas Rīgas pusē, un Gunāra bērnība un agrā jaunība norit Grīziņkalna apkārtnē. Arvien viņam patīk lasīt - no grāmatas mācīties un veidot pasaules gudrību. Skautisma laiks viņa mūžā pavizēja kā spožs meteors. Skautos viņš iepazīna savu tēvzemi, iemācījās to milēt un aizstāvēt uz visiem laikiem. Beidzis pamatskolu, iestājās teknikumā, elektrīķu nozarē.

Pateicoties milzīgai gribai rakstīt par to, ko piedzīvoja, pieredzēja Sibīrijas nometnēs, veidojās dzejoļi, apraksti par savu un tautas sāpi. Vispirms jau dziedājumu "Brīvības monologs" (MLB Ziņotāja 1989. g. oktobra numurā), kas vēlīts Latvijas 50 gadu atceres svinībām. 1991. gadā Kanadas DV atbalstā izdod prozas un dzejoļu izlasi "Nem, tēvzeme, mani". Savai dzīvesbiedrei veltījis Latvijā izdotu dzejoļu krājumu "Mana ceļa vārds ir mīlestība". Gunārs Freimanis ir grāmatas "Uz ežiņas galvu liku", avižu "Pilsonis", vēlāk "Pavalstnieks" un "Iekurs" līdzauktors un līdzstrādnieks. Taisnīgs un izpalīdzīgs Helsīnki-86 grupas aizstāvis. Tomēr viņa sapnis bija, un jau ilgus gadus Gunārs strādāja pie sava daudzsējuma izdevuma

"Es sapni par dzimteni pagalmi likšu", ko bija iecerējis izdot 10 sējumos, saturot dokumentus un liecības par padomju vergu nometnēm un izsūtījuma vietām Sibīrijā. Pirmais sējums iznāca 1993. gada jūnijā, otro nodeva iespiešanai 1993. gada decembra sākumā, un strādāja pie 3. sējuma sakārtošanas.

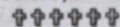
Kopš 1965. gada sastāv starptautiskā rakstnieku PEN klubā. 1989. gadā kļuva par Latviešu Preses Biedrības Kanadas kopas goda biedru. Sastāv Kanadas DV Keskvikas nodaļā kā goda biedrs. Draugu un organizāciju atbalstīts Gunārs cieņojas Kanadā un ASV, tādējādi iegūstot jaunus pasaules iespaidus.

Redzot, ka Latvijā divarpus gadu pēc oficiālās brīvības atgūšanas nekas nemainās uz labo pusi tautas un valsts saimnieciskajā dzīvē, Gunārs Freimanis bija pārliecināts par savu nojautu un secinājuma pareizību, ka šī komunistiskā valdība un parlaments Latviju no trupceļa neizvedīs, bet gan no jauna lūkos iztirgot austrumu kaimiņam. Gunārs Freimanis tik labi izjuta Latvijas un visas tautas vajadzības un redzēja ceļus, kā tās īstenot. Zaudējums ir liels un neatgūstams ne vien viņa dzīvesbiedrei un bērniem, citiem tuviniekiem, bet arī domu biedriem un draugiem, visai latviešu tautai un dzimtenei.

Gunārs Freimanis guldīts zemes klēpī Meža kapos, Rīgā, š. g. 4. janvārī. Bija daudz pavadītāju, kas kapu aizbēra rokām.

"... Mūžība ar plaukstu skārusi to vīru,
Kuŗu dzīvība uz brīvību ceļš klāts."

Brigita Bēdele, DV Milvoku kopas vanadze

TATJĀNA GAILIS

Aprīnājami čaklā, rosīgā un vienmēr atsaucīgā DV Montrealas nod. vanadze Tatjana Gailis šķīrās no šīs zemes gaitām 1993. gada 3. decembrī, savā dzīves vietā Šomedi, Lavalā. Tatjana bija viena no pirmajām DV Montrealas saimē, kas par savu vienmēr atsaucīgo darbu saņēma DV augstāko apbalvojumu - DV nozīmi zeltā. Viņa strādāja par nodaļas vanadžu vadītāju 11 garus gadus, laikā no 1957.-1967. gadam, bet nodaļā sastāvēja jau no sākuma gadiem līdz mūza pēdējai dienai. Viņa bija viena no galvenajām vadītājām gandrīz vai visu nodaļas sarīkojumu izkārtojumos.

Tatjana Gailis, dz. Ādleris, piedzima 1915. g. 9. februārī, Rīgā, kur arī beidza 3. Rīgas pilsētas ģimnaziju un sāka strādāt dažādos darbos Latvijas dzelzceļu virsvaldē, bet dažus gadus vēlāk par telefonisti Rīgas stacijā. Tatjana apprecējās ar Emīli Gaili 1936. gadā, un divus gadus vēlāk piedzima dēls Laimonis, kuŗš tagad ieguvis doktora grādu un strādā par profesora asistentu lielajā Lavalas Universitātē Kvebekas pilsētā.

Gailu ģimene izbrauc uz Vāciju 1944. gadā, un Tatjana turpina darbu savā amatā dzelzceļa stacijā Štutgartes tuvumā. Kaŗam beidzoties, ģimene pārceļas uz DP nometni Eslingenā, kur viņa strādā birojā. Jau 1948. gadā visi pārceļas uz Beļģiju, kur sākas viņas sabiedriskais darbs Sarkanā Krustā, Valtera kundzes vadībā. Spēlēja teātrī, kas uzstājās latviešu ogļračiņiem Beļģijā.

1951. gadā ģimene pārceļas uz Montrealu, Kanadā. Pirmais darbs Tatjanai ir slimnicā, vēlāk kādā privātuzņēmumā, kur nodarbināta kā kantoriste, vēlāk - mašīnrakstītāja. Arī šeit piedalās teātrī, laikā kad tas bija aktīvs. Viņas sirds vienmēr piederēja Daugavas vanadzēm. Ja kāds sarīkojumu laikā vēlējās viņu satikt, parastā vieta bija virtuve. Sākuma gada laikos svešā zemē, kad vēl pie auto mašīnām nebijām tikuši, Tatjanu Gaili bieži varēja sastapt ielas dzelzceļa vagonā vai autobusā ar skābu kāpostu katlu klēpī, kas bija jānogādā uz latviešu sarīkojuma vietu.

Tatjana Gailis vairākus gadus vadīja pati savu ēdienu gatavošanas uzņēmumu, ko vērtēja ļoti augsti jubileju, kāzu un citu viesību rīkotāji. Tatjanas tuvākā līdzgaitniece Ērika Vitiņa viņu raksturo: "Nebija neviena darba, ko Tatjana nezināja vai nevarēja izdarīt. Viņai vienmēr viss veicās. Mēs vēl labi atceramies viņas viesību galdus, gaumīgi dekorētus ar garšīgiem ēdieniem. Viņai vienmēr uzticīgs palīgs - vīrs Emīls, pat nakts vidū braucot viņai pakaļ uz sarīkojuma vietu. Bija satīcīga, čakla un izpalīdzīga gan ar savu padomu un neatvietojamu darbu. Palīks ilgi mūsu visu atmiņā, un ne tikai vanagu un vanadžu, bet visu Montrealas organizāciju, jo visur un vienmēr bija mūsu vidū."

Tatjanas mirstīgās atliekas pārpelnoja. Pelnus guldīs Rotā, Katskiļu kalnu pakājē - tālu no dzimtenes Latvijas, bet tuvu mums dzīvajiem.

Skrastiņu Indulis

Balts in Canada have by in large integrated into the fabric of Canadian society. This is particularly true of second and third generation Balts. Canada's census data has repeatedly shown that Latvians, Estonians and Lithuanians are on average, among the most affluent ethnic groups in Canada.

The Baltic communities have defined their existence in Canada in political terms. They were forced to come here as a result of Soviet occupation of their homelands and their purpose was to fight for the restoration of Baltic independence and procure Canada's support. Now that the independence has been restored, the Baltic communities are working proactively to help renew and revitalize Latvia, Estonia and Lithuania and at the same time, to define a new role for themselves in Canada.

Canada refused to recognize Soviet annexation of Baltic States. The Baltic communities are thankful for Canada's support to the Baltic States. Throughout the long years of Soviet occupation successive governments of Canada refused to recognize the illegal occupation of Latvia, Estonia and Lithuania into the Soviet Union. In January 1991 after the bloodshed in Vilnius, Lithuania and Riga Latvia, Canada was the only country in the world to call an emergency three hour debate in parliament on the Baltic crisis. Stiff denunciations and sanctions of the Soviet Union followed.

Diplomatic relations restored. In August 1991, just over a week after the failed Moscow coup, former International Trade and Development minister Michael Wilson led a delegation of External Affairs officials, Canadian businessmen and Baltic community leaders through each of the three capitals to sign a memorandum by which Canada recognized the restoration of diplomatic relations with the Baltic States.

Subsequently, Michael Phillips, Canada's ambassador to Sweden was accredited to the three Baltic States and embassy offices were opened in each of the three capitals. In the fall of 1993, Canada opened an embassy in Riga, Latvia, to serve all three Baltic States. The embassy is headed by Charge d'Affaires Nick Ethridge. Latvia, Estonia and Lithuania are represented in Canada by Honourary Consul Generals. Recently Estonia chose its ambassador to the United States as its ambassador designate to Canada.

The Baltic communities in Canada feel it is time to expand Canada's ties with Latvia, Estonia and Lithuania. Agreements regarding payment of pensions and double taxation for Canadians returning to the Baltic States are in order. Cultural, educational and scientific co-operation should be formalized and bilateral trade agreements should be put in place.

The Baltic Federation in Canada would also like to draw attention to delays issuing visas to Baltic visitors to Canada. This is of vital concern for expanding business links and family visits. Even diplomats from the Baltic States have run into problems getting visas to Canada on a timely basis.

Canada and the Baltic Federation in Canada have worked together. The Baltic Federation in Canada has worked closely with Canada's parliament for many years. Twenty annual Baltic Evening receptions / dinners have been held under the auspices of a sponsoring group of Members of Parliament and Senators. This has provided Canadian parliamentarians with a unique opportunity to meet their Canadian Baltic electorate. Traditionally on the day of Baltic Evening, Baltic Federation in Canada leaders have met with officials from the Ministry of Foreign Affairs. In 1990/91, a Baltic Parliamentary Friendship Group was also established.

Baltic States need assistance. The Baltic States are facing huge problems in their drive to become western-style market-driven parliamentary democracies. While each of the three Baltic States is unique and different, all three face the legacy of fifty years of Soviet occupation. The countryside is polluted, the health care system is in shambles, centralized planning and control has to be dismantled, mega-industrial concerns built by Moscow are not cost-effective and unable to produce competitive products.

The Baltic States need Canadian assistance. Priorities include the strengthening of democratic institutions, educational reforms, the establishment of preventative health care and creation of a small business infrastructure.

The Baltic States are small and reform may come easier than in other larger countries of central and eastern Europe. Successful monetary reform and the introduction of stable

local currencies in Estonia and Latvia are a few of many positive indicators.

Baltic communities build a bridge between Canada and the Baltic States. The Baltic communities in Canada see themselves as a bridge between Canada and the Baltic States and feel that there are mutually beneficial synergies to exploit.

Many Baltic Canadians are involved in business ventures expanding trade links between Canada and the Baltic States. Professionals are returning to their ethnic homelands for frequent extended stays to help impart western knowledge and skills. Others have found positions teaching English to adults and children, some are working for the Baltic governments while others staff Canadian embassy offices in the Baltic States. All three Baltic communities in Canada have humanitarian aid efforts underway that ship medical supplies, medicines and technology to hospitals, schools, old-age homes and orphanages. In other cases, students and professionals from Latvia, Estonia and Lithuania are being sponsored for visits to Canada for hands-on training.

Canada provides technical assistance to Baltic States. The Baltic communities support recent Canadian initiatives in Eastern Europe, through programs managed by the Bureau of Assistance for Central and Eastern Europe. The Bureau promotes a partnership between governments in Canada and individuals and groups in Canada and the Baltic States. The model chosen by Canada does not dole out money, but rather promotes initiative and accountability.

Examples of technical assistance programs supported by the Bureau includes training programs in banking, public administration, municipal waste management and dairy farming. Other projects include support for the establishment of Riga School of Dental Hygiene and a joint venture between University of Ottawa and the State University of New York at Buffalo for the start-up of an English language MBA program at the Riga School of Business. Through its Renaissance Eastern Europe fund, the Bureau provides assistance to Canadian Businesses wishing to enter the Baltic market.

Baltic independence is fragile and threatened by Russia. Even though Baltic independence has been restored, it is fragile and Canada must remain vigilant. Thousands of Russian troops still remain in Latvia and Estonia and could easily overpower all three Baltic States. Many hardliners in Russia and even reformers have imperial designs and refuse to accept the break-up of the Soviet/Russian empire.

Bogus attacks regarding alleged human rights violations against sizeable Russian minorities are mounted by Russia against Latvia and Estonia even though the United Nations and other international organizations have sent numerous fact-finding missions and have given them a clean bill of health. Through such attacks, Russia is trying to create a pretext for reassertion of its control in the Baltics.

The ascendance of Vladimir Zhirinovskiy in Russia clearly illustrates this threat. Zhirinovskiy is a politician described by the Toronto Star as a neo-fascist, an extremist and anti-semitic. He has gone on record calling for the return of the Baltic States to the Russian fold.

Canada must pressure Russia to remove all troops and military installations from the Baltic States. Canada must continue to oppose any special peace-keeping role for Russia in the former Soviet Union and the Baltic States. Any such role gives Russia the green light to reclaim its lost empire and destroy the Baltic democracies. Canada must also support the expansion of NATO to include the Baltic States to ensure stability in the region.

Canada is a special place for Baltic States. Canadians of Latvian, Estonian and Lithuanian descent ask that Canada continue its long standing political support for the Baltic States, now supplemented by technical and economic assistance.

Canada is a special place for Latvians, Estonians and Lithuanians throughout the world. During the long, dark years of Soviet occupation, the Toronto area was home of the largest Baltic communities in the West, the home of Baltic cultural, social, political and educational life. Now that Latvia, Estonia and Lithuania are independent, the Baltic Federation in Canada hopes that this special relationship capitalizing on the synergies offered by Canadians of Baltic descent will continue.

PATEICĪBA

DV Montrealas nodaļa izsaka sirsnīgu pateicību visiem labvēļiem, kas atbalstījuši mūsu gadskārtējo Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akciju ar sekojošiem ziedojumiem:

- \$ 2.00 Valentine Rutkis
- \$ 10.00 J. Leitēns, Helena Bērziņa, Velta Vaivads, G. Smilga L. Kalniņš
- \$ 15.00 Inese Ortmanis, Irmā Valdmane, A. Oboruns, Māra Valdmane-Demandt, O. Kreišmanis
- \$ 20.00 J. Mežinskis, V. Fride, L. Varslavāns, P. Gasparovičs, Zelma Kušils, J. un G. Lukstiņi, H. un I. Dekmeijeri, J. Bogdanovs, Ērika Vitiņa, A. Skujiņš, Milda Ozols, K. Sestakovskis, I. Rambachs, P. Kupcis, A. Wisnievskis, Elizabete Kirstukas, O. Rozentāls, E. Skujiņš, J. Ierasts, Ruta Gabrušs, Lilija Rudzāts, U. Lūsis, J. Gributis, B. Krūmājs, A. Reiss, H. Romans.
- \$ 25.00 J. Verners, P. Zaļums, Velta Tomsons, Helena Šmits M. Sala, Antonija Tiltiņa, V. Hūns, Velta Ozols, L. Lapa, J. Peičs, H. Žvigulis, K. Irbitis, Rita Bungay, Aina Kabule, M. Štauers, K. Timermanis, E. Reveliņš, Alma Melderis, J. Blusanovičs, anonims.
- \$ 30.00 J. Birze, E. Gailis, E. Krūze, P. Zujevs, L. Dedelis, J. Kalacis, P. Gerge, I. Frišmanis, K. Dreljeris, Vilma Ulmanis.
- \$ 35.00 A. Sproģis, R. Leimanis.
- \$ 40.00 J. Ķivītis, Alma Gūtmanis, V. Golde.
- \$ 45.00 V. Zariņš
- \$ 50.00 Hedija Ozoliņš, A. Laizāns, V. un K. Nikiforovi, V. Paegle, V. Klētnieks, A. Konovalovs, A. un U. Valteri, Rasma Stelps-Kiršteins, J. Tērauds, J. Začs, J. Bilinskis, J. Greizis, A. Bērziņš, Elza Āboliņa, Anta Parabo, A. Skuja, E. Balulis, K. Ivanovskis, Lidija Stadiņš, T. Kraulis, E. Auders, Helena Casno, V. Ozols, R. Vitiņš, E. Lipomanis.
- \$ 55.00 G. un I. Strautiņi.
- \$100.00 J. Metums, J. Ļavs, Valija Grunde, A. Krauklis, A. un D. Zariņi, K. Čaks, J. Odiņš, B. Innus, J. Skrastiņš, J. Paliņš.
- \$120.00 A. Panga
- \$150.00 K. Deksnis
- \$200.00 A. Apinis, Skaidrite Esmiņš, Eleonora Dudarova.
- \$250.00 A. Pušpurs, J. Norvels.

No 116 ziedotājiem kopā ir ienemts \$ 5,357.00. Paldies visiem par ziedoto atbalstu, ko izlietosim pēc Jūsu norādījumiem. Nobeigšu šo ziedojumu vākšanas arkciju ar sekojošiem vārdiem:

Dod, Dieviņi, otram dot,
Ne no otra mīļi lūgt.

Arnolds Zariņš,
DV Montrealas nodaļas palīdzības
nozāres vadītājs

PĀRDOTI DV "DZINTARI" EZERKALNOS

Pēc vairākkārtīgiem mēģinājumiem, pārdots DV Montrealas nekustamais īpašums Dzintari, Ezerkalnos, uz ziemeļiem no Montrealas. Pārdošana apsvērta vairākās valdes sēdēs, gada sapulcēs, vairākumam nākot pie atziņas, ka no īpašuma "jātiek vaļā". Šādam lēmumam bija vairāk iemeslu. Kā galvenie jāmin: a) lielle nodokļi, b) mazie ienākumi, kas bija saistīti ar tur sarīkotiem sarīkojumiem, kas notika reti, c) īpašuma novecošanās un neatliekamie labojumi, kas būtu izdarāmi tuvākā nākotnē un prasītu vairākus tūkstošus dolāru no nodaļas kases un d) aktivitāšu sarūķums Dzintaros un acīmredzama apmeklētāju samazināšanās no gada uz gadu.

Pārdošanas lietu šajā darbības gadā uzticēja valdes pr-ža vietniekam Br. Innusam, kam veikalnieciskos darījumos ir liela pieredze un prasme. Pēc ilgās un at-

kārtotas kaulēšanās ar pircēju, valde piekrita pēdējai piedāvātai cenai - \$ 45,000.-. Tā gan nav tāda, kādu saņemt nodaļa bija iecerējusi savā gada sapulcē. Valdei bija jāizšķiras par to, vai īpašumu vēl paturēt, cerībā, ka ekonomiskais stāvoklis Kvebekā mainīsies (ir iespējams, ka tas varētu vēl pasliktināties) uz labo pusi, uzņemties atbildību par jauna jumta un grīdas ielikšanu vairāku tūkstošu dolāru vērtībā; pārdot par piedāvāto cenu. Pircējs vēlējās samērā ātru atbildi.

Pārdot tūdaļ mudināja atklājums, ka viena daļa grīdas noslīdējusi. Tās atbalsti bija sabojāti un bija tūdaļ jāsalabo, pirms varēja noslēgt darījumu. Pie darba ķērās valdes viri Bruno Innus, Jānis Norvels, Jānis Verners, Jāzeps Začs. Kad tas bija paveikts varēja parakstīt pārdošanas līgumu vietējā notāra birojā Lašūtē. Parakstītājs bija pilnvarotais DV pārstāvis Br. Innus.

Daudz darba valdei prasīja kustāmā īpašuma izvākšana un pārvietošana. Daļu no tā - ledusskapi, krāsni un elektrisko plīti un vairākus galdus pārveda uz Tērveti, daļu atlikuma (dažus solus un vieglāk pārvietojamus priekšmetus) novietoja Jāņa Gributa garažā, bet pārējo pie J. Zača un K. Čaka, līdz būs panākts galīgais lēmums par tā novietošanu. Pastāv iespēja, ka kaut ko varēs novietot arī Latviešu centrā.

Inventāra izvietošanā, kas prasīja vairākas dienas, piedalījās Br. Innus, G. Jākobsons ar dēlu, J. Začs, V. Paegle, J. Birze, V. Auders un citi.

Līdz ar šo darījumu "Dzintari" stāsts ir galā. Paliek tikai atmiņas. Citam sērīgas, citam sentimentālas un dažam labam arī priecīgas.

Skrastiņu Indulis

NĀKAMĀIS PALĪDZĪBAS SŪTĪJUMS

DV Montrealas nodaļas valdes nākamais palīdzības saiņu sūtījums paredzēts februāra beigās. Kā iepriekš, saiņus pieņems trīs dienas:

- 22. februāri, no plkst. 14 - 17, Latviešu centrā,
- 23. februāri, no plkst. 14 - 17, Latviešu centrā,
- 24. februāri, no plkst. 16 - 19, Latviešu centrā.

Visi sūtījumi piesakāmi, uzdodot saiņu vai kubikpēdu skaitu:

Ērikai Vitiņai, ☎482-2694

Mārai Valdmanei, ☎484-0712

Jānim Norvelam, ☎683-3342

Viesturam Hūnam, ☎352-1359

Pieteikšana izdarāma līdz 14. februārim, lai varētu laicīgi pasūtīt kuga tvertni. Saiņu likmes esam iecerējuši paturēt līdzšinējās: \$ 6.- par kubikpēdu, \$ 9.- par piegādi. Mūsu iecere varētu mainīties atkarībā no citiem apstākļiem. Līdz šim ziņu par cenu maiņām nav. Tādas varētu nākt negaidot. Neskatoties uz to, ka 3 pēdējās reizes tvertnes pārsūtīšana bija paaugstināta par \$ 250.-, likmes paturējam līdzšinējās.

Lūdzam saiņus labi un kārtīgi nosiet ar stiprām un pietiekoši rupjām auklām, bet ne ar tieviem diegiem. Uzrakstiem jābūt pietiekami lieliem un labi salasāmiem burtiem. Ieteicam drukveidīgos burtus! Lai nerastos pārāk liela drūzma pirmajā dienā, lūdzam nenākt visiem vienā reizē. Saiņu pieņemšana nesāksies ātrāk par plkst. 14! Patlaban ir pieteikti ap 500 saiņu. Tvertnē varam ievietot no 900 - 1000.

Puteņa vai citādi sliktā laika gadījumā lūdzam sazināties ar saiņu pieņēmējiem pēc augstāk uzdotajiem tālruna numuriem.

Akcijas vadība vēl vienmēr lūdz lietotas vai jaunas drēbes, apavus, veļu un gultas pārkliņus - palagus, arī rotaļlietas un skolas piederumus, kas viss ir ļoti vajadzīgs.

Padomāsim, ko varam darīt savas tautas labā!

Skrastiņu Indulis

Montrealas latviešu biedrība dibināta 1948. gada 4. janvārī un savā pastāvēšanas laikā piedzīvojusi plūdus un atplūdus. Sākuma gados bijusi pirmā latviešu organizētā vienība Montrealā pēc II pasaules kara un otrā visā Kanadas mērogā. No tās šeit laika tecējumā attīstījušas daudz citu sabiedrisku vienību, kas ir pati par sevi saprotama un nepieciešama lieta. Tajā likti pamati ev.-lūt. Trīsvienības draudzei, vietējai DV nodaļai, Latviešu namam, sporta kopai, deju vienībai Ačkups, kredītsabiedrībai, latviešu teātra kopai un tā tālāk. Ar laiku visas šīs vienības nostiprinājušās pašas uz savām kājām un izveidojusies mūsu Montrealas latviešu sabiedrība, kādu to pazīstam šodien. Tas ir pavisam dabīgs atrisinājums normālā iecerotāju saimē, kas meklē un rod pulcēšanās iespējas un darbošanās rosmes, lai tās locekļiem būtu iespēja ātrāk un labāk iedzīvoties jaunajā vidē. Kā politiskiem bēgļiem, nonākot šajā krastā, mums rūpēja Latvijas atbrīvošana no komūnisma jūga un latviešu kultūras saglabāšana un veidošana. Tādēļ nodarbību iespēju skaits nemitīgi pieauga. Tās itin bieži atspoguļojās vietējā presē, it sevišķi, panākumi sportā.

Izveidojoties draudzēm un pārējām sabiedriskām vienībām, biedrības aprūpē palika kultūras un preses jomas, kuŗas tā ar dažādiem panākumiem veikusi visus šos daudzus gadus. 1972. gadā šajā zimē un M. Štauvera ierosmē iedīgli biedrības paspārnē rod Jaunatnes Dziesmu svētku ideja, ko tālāk risina šo svētku padome. Pirmie svētki rīcības komitejas vadībā notiek 1975. gada rudenī.

Biedrības mēnešraksts **MLB Ziņotājs** savu pirmo numuru laiž tautās 1949. gada 7. aprīlī un pastāv vēl šodien. Tādēļ tas šobrīd ir vecākais Kanadas latviešu preses izdevums, kas pastāv un iznācis visus šos daudzus gadus. Gaŗajā laika tecējumā bijuši tika septiņi dubultnumuri, visi pārējie iznākuši regulāri ik mēneša sākumā. Tas sākumā ziņo par notikumiem Montrealas latviešu sabiedrībā un tajā ievieto arī dažādus rakstus. Pēdējos 19 gados izdevums izveidojies par plašu mēnešrakstu, ko lasa ne tikai Montrealā, bet visā pasaulē, arī Latvijā.

Biedrībai bijuši daudz darbinieku, darbu darītāju un atbalstītāju, no kuŗiem tik daudz (vairāki simti) jau devušies aizsaules ceļos. Pateicoties tiem un dzīvajiem, tās pastāvēšana izrādījusies par nozīmīgu veikumu, par ko varēs ziņot jeb kuŗš, kas pieskārsies Montrealas latviešu vēsturei. Materiālu gan nav daudz. Visplašāk aprises būs atrodamas MLB Ziņotājā, kuŗa pilni komplekti apzināti tikai daži. Pēdējo 20 gadu numuri ir valsts iestādēs, oficiālajās bibliotēkās, bet pirms tam iznākušie tikai dažu krājēju rokās. Gandrīz pilns komplekts ir pieejams Melburnas latviešu biedrības bibliotēkā, kur vairums iesieti glītos krājumos. Kaut kas tāds būtu jāizdara arī pašā Montrealā, neskatoties uz darbu un izmaksu.

Biedrības kasē apgrozījušās itin prāvas naudas summas, kas visas izlietotas tās dažādo pasākumu uzturēšanai un veidošanai. Biedrība nav īpaši krājusi līdzekļus krāšanas dēļ. Ja bijusi vajadzība, tie, ja pieejami, izdoti. Tādēļ MLB ir viena no nabadzīgākām mūsu vienībām, kuŗai jāsaņem ar vislielāko uzmanību. Laimīgā kārtā sabiedrības atsaucība tās pasākumiem izrādījusies teicama un kase noturēta uz tāda līmeņa, lai pietiktu ik gada vajadzībām.

Demografiskās pārmaiņas sabiedrības sastāvā bijušas lielas - mūsu sabiedrība ļoti novecojusi. Ap 40 % no tās locekļiem pārsniedz 65 gadu vecuma robežu. Turklāt pēdējos 15 gados Montrealā miruši vismaz 247 latviešu. Par to vēsta ikgadējie MLB Ziņotāja kartotekas dati, kas nebūt nav simtprocentīgi pilnīgi, bet kas, blakus ev.-lūt. Trīsvienības draudzes datiem ir vienīgie, kuŗiem ir tik plaša joma. Un aizgājēju skaits, noteikti, ir lielāks, jo par visiem uzzināt ir praktiski neiespējams. Mēs esam par daudz atturīgi, lai piedalītos tādā darbā. Cik Dieva

mierā ir devušies iepriekšējos 30 gados, tas vēl nav apzināts. Tajos salīdzinājumā mirušo skaits bija zems.

Biedrības loma bijusi nozīmīga citos laukos - tā piedalījusies LNAK veidošanā, par ko daudz stāstījis Mārtiņš Ikvīds, tā darbojusies un atbalstījusi Baltiešu Federācijas Kanadā Montrealas nodaļas darbu, sekmīgi darbojusies Montrealas latviešu organizāciju padomē, daudzus gadus uzņēmoties vadību.

Noteikti jāatzīmē vēl MLB bibliotēka, kuŗas sirds un dvēsele ir Jānis Birze. Tā arvien vēl ir darbīga un pēdējos gados varējusi nosūtīt ievērojamus krājumus uz Aizputes bibliotēku. Tā ir bijusi MLB līdzdalība Kanadas latvieši Latvijas latviešiem palīdzības akcijā.

Būtu pienācis laiks rakstīt un veidot biedrības vēsturi, kamēr tas vēl iespējams ar aculiecinieku palīdzību. Tas varētu būt viens no galveniem mērķiem 50. pastāvēšanas gadu jubilejai 1998. gadā. Kas būs rakstītāji, kas būs ziņu devēji? Iepriekšējie mēģinājumi devuši samērā niecīgus rezultātus, kas, laiku pa laikam, parādījušies MLB Ziņotāja slejās vairākās atceru gadskārtās. Ja kāds jūtas aicināts, ja kādam ir kāds dokuments, kāda interesanta atmiņa vai notikuma pierādījums, nav šaubu, ka patreizējā biedrības vadība par to būs pateicīga. Neslēpjiet to, bet nododiet iespējamai dokumentācijai, lai mūsu sabiedrības pastāvēšanas vēsture būtu pilnīgāka un skaidrāka, lai tā būtu avots tiem, kas par to vēlētos uzzināt ko vairāk gados pēc mums. Un tagad par mūsu gaitām grib uzzināt latvieši un organizācijas, kā arī valsts iestādes Latvijā.

Līdz ar Latvijas neatkarības atjaunošanu mūsu darbībā iegriezušies jauni vēji, kuŗiem nebijām sagatavoti un kas prasa nemitīgu apstākļu pārvērtēšanu un pieskaņošanu. Ja nu līdz šim mūsu sabiedrība locekļu skaita ziņā bija izmirstoša, ir iespējams, ka teorētiski tā tagad varētu atkal augt, ierodoties jauniem iecerotājiem no Latvijas - laimes meklētājiem un jaunu ģimeņu veidotājiem. Vai tiem būs patika piedalīties mūsu pasākumos jeb tie vēlēties tikai rūpēties par sevi, ir neatbildētie jautājumi.

No šejienes viens otrs pamazām atgriežas dzimtenē. Šādu dzīves vietas mainītāju līdz šim nav bijis daudz. Kā būs nākotnē, to vēl pāragri spriest. Vienalga, kāds būs gala rezultāts, arī tas atstās savas pēdas mūsu sabiedrībā. Citiem vārdiem, šajā brīdī atrodamies lielu pārmaiņu priekšā, kuŗas jūtami ietekmēs biedrības darbu. Būsim tām sagatavoti un darīsim iespējamo, lai biedrība pastāvētu nākotnē un ka tajā būtu vieta jeb kuŗam latvietim, kas tāds vēlas būt. Darbā tajā arvien būs diezgan ikvienam, kam rūp latviešu un latviešu kultūras nākotne.

Biedrība savus 46 pastāvēšanas svētkus atzīmēja 29. janvārī, Latviešu centrā ar īpašu sarīkojumu. Skarbās ziemas un iepriekšējās dienas lietus gāžu dēļ, apmeklētāju skaits bija pamazs - 35. Tie šoreiz bija reti ieguvēji, bet mājās palikušie - zaudētāji.

Svētkus ievadīja siltas vakariņas, kuŗas bija gatavojušas biedrības dāmas. Sekoja svētku kliņģeŗa, ko bija cepusi Anna Kreipāne, nogāršošana, ko ievadīja biedrības priekšnieka Mārtiņa Štauvera īsa uzruna, kuŗā viņš atskatījās uz vairākiem panākumiem organizācijas dzīvē. Uzrunu nobeidzot, klātesošie ar klusuma brīdi pieminēja visus aizsaulē aizgājušos MLB priekšniekus, darbiniekus un atbalstītājus. Turpmākajos gados laimes vēlējot, visi kopā dziedāja "Daudz baltu dieniņu!"

Kā jau agrāk, arī šie gadā svētki bija vēltīti latviešu kultūrai, šoreiz teātrim, par ko referēja režisors Gunārs Vērenieks. Viņa teiktais saistīja un arī izsmidināja klausītājus. Iepazināties gan ar viņu pašu, gan ar dažādām niansēm teātrinieku dzīvē.

Pieredzējušais un šobrīd redzamākais latviešu teātra režisors, kas nemitīgi iestudē arī lugas angļu valodā vietējos teātros un kas ne reti spēlē dažādas lomas, ir reti zinīgs un prāt saistīt savas klausītāju saimes uzma-

nibu. Jau pašā sākumā viņš atjautīgi jautāja: "Ko gan varu jums par teātri pastāstīt? Skatītāji jau vienmēr zina visu. Ko lai saku speciālistiem?"

Uzzinājām, ka viņš teātra laukā iekļuvis zēna gados, kad Baigajā gadā nokļuvis Maskavā, kur Vachtango teātri licis labus pamatus savām turpmākajām teātriniekai gaitām šajā laukā. Piedalījies Liepājas Mazā teātri. Vācijā spēlējis Eslingenas teātri, kur viņa speciālais skolotājs bijis Reinis Birzgalis. Spēlējis vācu teātri. Šajā krastā ilgāku laiku bijis kādā Brodvejas teātra "Casting" direktors, vadījis režijas gan latviešu, gan kanadiešu teātros. Spēlējis dažādas lomas, un dara to vēl šodien.

Runātājs, pielietodams vienkāršu saskarsmi ar klausītājiem un izmantodams raksturīgus piemērus, veikli radīja vispusīgu pārskatu par Rietumu un latviešu teātru attīstību. Nav šaubu, daudz kas mainījies, bet daudz kas arī ne. Vēl arvien tiek spēlētas grieķu, teātra zelta laiku, drāmas. Daudzi arvien vēl sekojot Ģētes skatuves noteikumiem (viens no tiem - aktieris nekad nedrīkstot pagriezt muguru pret skatītājiem!). Kad teātris Romā nonācis "nešķīstā" stāvoklī, baznīca to aizliegusi. Tad tas atkal parādās - baznīcās ar sakrālām lugām; tad iziet uz baznīcas trepēm un tad "Pastkartes ielogā" uz skatuves. Latvijā vācu teātris savu darbību uzsācis dažus gadus pēc Rīgas dibināšanas. Tā tas esot minēts Indriķa hronikā. Lībjiem esot no šī teātra bijušas bailes - tie mukuši prom no skatītāju saimes...

Latvijā, protams, teātris savas gaitas uzsācis vācu vidū. Latviešus tajā nelaida. Pieminēja uzskatu, ka pirmās latviešu teātra saknes jau varot saskatīt tautas dziesmās. 1817. gadā latviešu valodā uzvesta Šillera luga Laupītāji, ko tulkojis kāds 17 gadīgs muižas kalps Jānis Peitāns, bet 1868. gadā Aleksandra Stendera - Žūpu Bērtulis. Pieminēja latviešu teātra tēvu Ādolfu Alunānu un dažādās skolas, kas mudināja Nacionālam un Dailes teātriem sekot saviem atšķirīgiem ideāliem un pieejām, kas pēc neatkarības atjaunošanas tagadējā Latvijā vairs neesot jūtams.

Dvīdesmitajos gados Latvijā sarakstīts daudz lugu. Vērenieks iepazīnīes ar vairākumu un atzina tās par "briesmīgām". Un ja šodien mēs uztraucamies par varmācībām televīzijā, tad vairāku gadu simtu vecās lugās tās esot vēl negantākas. Piemēram, kādā no tām Romas ķeizars Nerons izgriežot sava naidnieka sirdi un to ēdot, tēvu nodurot ar iesmu pakausi, mātei nogriežot galvu un tā tālāk. Tagad esot maz lugu rakstītāju. Trīmdā tāpat - Uldis Siliņš vairs tās nerakstot, tāpat Gunārs Grieze vairāk pievērsies prozai. Savā jaunākajā romānā, kas tiek publicēts Laikā, Grieze esot izmantojis daudz Vērenieka ieteikumu, kurus esot rakstniekam devis, iestudējot romānam izmantoto autora lugu. To atklātībā pieminot Grieze pats.

Līdz ar DV Toronto teātra aiziešanu, kas varētu notikt šajā gadu desmitā, iespējama latviešu teātra pilnīga pazušana šajā krastā. Toronto teātris patlaban iestudē Teodora Zeltiņa "Donžuana pēdējā mīlestība", ko izrādījis pirms 30 gadiem un ar ko viesošanās Montrealā aprīļa beigās. Teātra sagatavošana šobrīd prasa lielu piepūli, līdzekļus un sabiedrības atsaucību. "Ir labi, ka sabiedrība piedalās palīdzības akcijās uz Latviju, bet tikpat svarīgi, lai šejienes veciši varētu apmeklēt teātra izrādes. Raudzīsim, lai viņi uz tām varētu tikt! Zinu, ka šī piebilde ir skarba, bet tā ir īstenība," teica runātājs.

Labākais teātris Kanadā savā laikā esot bijis Montrealā. Tas, pēc Edvīna Skapsta sakopotām ziņām, laikā no 1949. - 1963. gadam iestudējis 15 lugas. Režisoram pašam atmiņā iespiedusies "Lielā grēcinieku iela", kurā piedalījies kā aktieris. Sevišķi izcilas šie bijušas aktrises - Klinklāva, Licīte, Mača un citas.

Latvijā teātris jau vienmēr būs, bet tam trūkst pašu autoru darbu. Latvieši negribot par sevi smieties. Tas esot liels trūkums. Patlaban sevišķi trūkstot komēdiju rakstītāju. Didaktiskās lugas arī nederot, tādēļ bieži izrādot cittautiešu sarakstītas lugas. Interesants arī Vēre-

nieka vērojums, ka Latvijas aktiešu valodā ne tikai manāms krievu akcents, bet vēl vairāk krievu valodas izrunas ritms. Viņš to sevišķi izjutis. Abos lielajos teātros attāloti par daudz aktiešu (84) un režisoru (6), no kuriem puse gada laikā nepiedaloties nevienā izrādē. Te sastāvs jāsamazinot vismaz uz pusī!

Neizpalika dažādi humoristiski piedzīvojumu atstāsti, kas izsmīdināja atsaucīgos klausītājus. Tas lika Augustam Pušpuram jautājumu un atbilžu posmā piebilst: "Nevarētu būt, ka nespējam smieties!" Pretspēlē ar Līliju Štengeli Vērenieks reiz atradies pavisam neērtā stāvoklī. Pēkšņi pazīstamajai aktrīsei sametusies dūša un tā vienkārši no skatuves pazudusi. Viņš palicis stāvēt neziņā. Pēc kāda laika viņa bijusi atpakaļ un iečukstējusi ausi: "Nu, Vērenī, turpināsim tālāk!" Pieminēja kādu slavenu Ņujorkas teātra kritiķi, kuŗa par tikko noskatītu izrādi nākamajā dienā publicējusi kritiku vienā teikumā: "Bija viena nelaime - viņi atvēra priekškaru!"

Vērenieks ir iegrimis savā teātra pasaulē, varētu teikt, līdz ausim. Viņš uz referātu atskrēja tieši no ģenerālmēģinājuma tikko iestudētajai lugai Leikšoras teātri. Pirmizrāde 2. februārī. Gandrīz visas vietas jau izpārdotas... Tad T. Zeltiņa lugas izrādes Toronto, Otavā, Montrealā un ASV, Pēc tam vairākus vasaras mēnešus tēlos galvenā aktieŗa lomu lugā "Gin Game" (tajā tikai 2 personas) Hadsonas teātri (Hadsona ir Montrealas priekšpilsēta rietumos no pilsētas).

Pie visa it sevišķi patika tas, ka režisors un aktieris Vērenieks visu spēja pasniegt tik saprotamā sakarībā, ka stāstījums rīteja kā upes straume, kas iegriezās nozīmīgājos līčos, kuŗu izvēle labi izgaismoja teātra būtību un mūsu lomu tajā. Nobeidzot gribētos piebilst, ka viņš savā mūŗa piepildījuma darbā gan zina daudz vairāk kā viens otrs skatītājs un teātra kritiķis. Par to viņam pienākas sirsnīgākais paldies, ko viņš saņēma ar aplausiem un ar nelķēm nacionālās krāsās. Tās pasniedza Ilga Štauvere.

Paldies visiem svētku sarīkojuma apmeklētājiem, kas Centra Kamina zālē jutās kā tuva latviešu saime, kuŗai bija tik daudz ko saņemt un pārnest mājās, ka aizmirsās ikdienas skarbums un negantā šī gada ziema, kas daudzus gadus vecākos un dažādām kaitēm, sevišķi, sirds un plaušu slimību piemeklētos, tur savos dzīvokļos un mājās. Tas arī saprotams. Diemžēl, visu, ko referents teica, šajā slejā nav iespējams pateikt, nedz tas ir rakstītāja uzdevums. Cerēsim, ka G. Vērenieks kaut ko no teiktā un vēl ko vairāk uzrakstīs un nodos publicēšanai. "Neskati viru no cepures!" ir vecs sakāmvārds. Savā stāstījumā viņš pieminēja gadījumu, kur kāds aktieris bija noskatīts no "zābakiem". Vērenieka gadījumā jācildina viņa vispusīgās zināšanas teātra pasaulē. Režijā un skatuviskā snieģumā viņš savu vietu jau sen kā nodrošinājis ne tikai latviešu, bet arī kanadiešu teātros.

M. Štauvers

ALBERTS CAUNE

Chartered Accountant
(Zvērināts grāmatvedis)

Piedāvā sekojošus pakalpojumus:

- **Nodokļu deklarācijas**
- **Padomi nodokļu jautājumos**
- **Uzņēmumu grāmatvedība**
- **Finanču pārskati un analīzes**
- **RRSP un RRIF padomi**
- **Padomi testamentu kārtošanā**

Sasniedzams pa ☎484-0272 vai personīgi
pensionāru saietu ceturtdienās no plkst. 11:00
līdz 13:00, Latviešu centrā.

DV MONTREALAS NODAĻAS GADA SAPULCE

Tā notiks šā gada 19. janvārī, plkst. 13:30 (plkst. 14:00 tā būs pilntiesīga pie jebkuŗa ieraduŗos biedru skaita), Latvieŗu centra Kamina zālē, 3955 Provosta ielā, Laŗinā.

Darba sekā galvenie jautājumi: ziņojumi, kas skārs daudz un daŗādus jautājumus, atskats uz nodaļas paveiktiem darbiem, 1994. gada budŗeta noteikŗšana, vēlēŗanas, sniegtā un sniedzamā palidŗzība Latvijai, budŗetā pārsniegtās summas izvērtēŗšana, jaunu ienākumu atraŗanas ceļŗ, daŗādi jautājumi un priekŗlikumi.

ŗoreiz svarīgāk kā jeb kad, lai šajā gada sapulcē piedalītos pēc iespējas lielāks biedru skaits, jo jāizlemj nozīmīgi nākotnes jautājumi, seviŗķi 1994. gadā paredzamā palidŗzības snieŗšana dzimtenei.

Sliktā laika gadījumā, kas ziemas apstākļos nav paredzams, visi biedri laipni lūgti sazināties ar nodaļas valdes locekļiem, jo var gadīties, ka sapulce tādēļ būs jāpārliek uz nedēļu vēlāk.

Skrastiņu Indulis,
nodaļas sekretārs

KĀ CENTRS PULSĒ

Centra valde piedāvā izpārdoŗana agrākos Centra krēslus par ļoti izdevīgu cenu - \$ 2.- gabālā. Tie, kas vēlētos tos iegādāties, lūgti sazināties ar Centra saimnieku Deniju, ☎634-4082 vai ar Jāni, ☎631-5937.

Raduŗās problēmas ar lielās virtuves krāsnīm, kas vairs labi nedarbojas. Tās ir jāpārbauda, vai ir vērts labot jeb vai būs jālegādājas jaunas.

Kā jau iepriekŗ ziņots, **Sirsniņu balle** notiks sestdien 12. februārī, plkst. 17:00, Centrā (Skatiet paziņojumu 29. lpp. - Red.).

Centra pilnsapulce ar jaunas valdes vēlēŗanām notiks 20. martā, plkst. 15:30, Centrā.

L. Bisenieks iemaksāja centra kasē \$ 76.00 no bridŗa kāŗŗu spēles kluba par telpu lietoŗanu.

Nākoŗā Centra valdes sēde notiks 16. februārī, plkst. 19:30, Centrā. Valdes sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties visi interesenti.

L. Kalniŗŗ

Pēkŗņi no mums ŗķiries
vīrs, brālis un tuvs radnieks

ALFRĒDS SKUJIŅŗ

Dzimis 1924. gada 2. martā, Latvijā
Miris 1993. gada 31. decembrī, Montrealā

Viņu mīļā piemiņā paturēŗ

Sieva Yvonne
Brāļi ar ģimenēm Montrealā un Latvijā
Brālēni un draugi Kanadā un ASV

Sirds, kas dzīvē piekususi,
Dieva mierā aiziet klusi,
Dusi Dieva mierā.

PATEICĪBA

Montrealas Latvieŗu Katoļu draudze sirsnīgi pateicas Montrealas latvieŗu jauktam korim "Atbalss" un tā diriŗentiem Andrim Gūtmaniņ un Andrejam Vitolam par sniegto koncerta daļu šā gada draudzes Ziemsvētku eglītē, kas notika 8. janvārī, Notre Dame bazilikas sarīkojumā zālē.

PENSIONĀRI

Montrealas pensionāri, iesākot Jauno gadu, saņāca savā pirmajā sanāksmē 10. janvārī, kā parasti, Centrā. Aukstais laiks un vairāki saslimŗanas gadījumi atturēja vienu otru no sanāksmes apmeklēŗanas.

To atklāja apvienības priekŗnieks V. Paegle, vēlot pensionāŗu saimei Dieva svētību un veselību, jauno gadu uzsākot.

Ar klusuma brīdi pieminēja mūŗībā aizsauktās apvienības locekles Annu Ozoliņu un Doroteju Asaris.

Netika aizmirsti janvārī dzimuŗie, kādi ŗoreiz bija astoņi. Draudzīgās un sirsnīgās pārrunās aizritēja stundas, un visiem labi garŗoja saimniecu gatavotās siltās pusdienas.

Kā jaunums atzīmējams tas, ka divi stundas pirms sanāksmes Kamina zālē izrāda priekŗnieka sagatavotās video lentas, seviŗķi ar jaunākām ziņām no dzimtenes. Tās arvien rod lielāku piekŗŗšanu.

V. P.

PATEICĪBA

Par mūsu māmuļas Dorotejas **A s a r i s**, dzimusi Stankevics, izvadiŗanu pēdējā gaitā.

Sirsnīgi pateicamies mācītājiem G. Hūna kungam un Prof. Dr. E. Grisliis kungam, kā arī Trisvienības draudzei, Daugavas vanāģiem un vanaŗzēm, Pensionāŗu apvienībai un kuplajam draugu skaitam, kas ŗēma dalību bēŗēs, un daudzajām lidŗjūtības vēstulēm.

Ziedu vietā saziēdotos \$ 1,005.- nosūtīŗ Annas baznīcai Jelgavā baznīcas vajadzībām.

Dziļā pateicībā

meitas Aina un Dzidra
znoti Voldemārs un Mārtiņŗ

VADĪBĀ NAV PĀRMAIŅU

Montrealas latvieŗu organizāciju padomes sēdē ŗ. g. 20. janvārī, Centrā, uz J. Tērauda ieteikumu vienojās paturēt lidŗŗinējo vadību, kas padomes darbu kārtojusi vairākus gadus. Pulcējuŗies organizāciju pārstāvi tam piekŗīta ar aklamāciju. Priekŗnieks arī turpmāk būs Andris Spura, sekretārs - Jānis Norvels, kasieris - Mārtiņŗ ŗtauvers.

Pārrunājot turpmākās darbības iespējas, atzina, ka turpināms padomes Latviskās izglītības fonds, kurā dalībniecēm iemaksas jāizdara lidŗ 1. maijam. Lidŗ tam laikam pieprasāmas arī stipendijas 1994. gadam lidŗŗinējā kārtībā. Atzīmējot Aizvesto piemiņu, būtu jāiesniedz arī memorands ASV konsulātā, prasot nopietnāku atbalstu Baltijas valŗim. Pavasarī paredzēja rīkot īpaŗu forumu, kurā pārrunās humāno palidŗzību Latvijai un citus svarīgus jautājumus Montrealas latvieŗu sabiedrības uzturēŗšanā. Par vietu un laiku izŗķirsies nākamajā sēdē.

Aicināja tautas deju vienību Aŗkups kļūt rosīgākai un lūgt atbalstu, ja tāds būtu nepiecieŗams. Mudināja tās padomes dalībnieces, kas vēl nav nokārtājuŗas kārtējās dalības maksas, kas ir \$ 25.- gadā, darīt to nekavējoties.

Pārrunāja valŗtu svētku sarīkojuma programmu. To paredzēja rīkot sestdien, 19. novembrī lidŗzīgā izkārtojumā kā iepriekŗŗējos gadus.

Nākamā padomes sēde 24. februārī, plkst. 19:30, Latvieŗu centrā. Padomes dalībnieces aicinātas sūtīt savus pārstāvjus, lai tā varētu sekmīgi izvest nepiecieŗamos lēmumus.

ŗ

ŗo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītāģiem Montrealā uz rokas 10. februārī, bet pāŗējiem nosūtām pa pastu 9. februārī. Lūdzam paziņot katru adreses maiņu un jaunākā numura nesāņemŗanu.

MLB Z 1993 II 1.150e

SVĒTKU IZSKAŅA

Montrealas latviešu katoļu draudze katru gadu rūpējas par Ziemsvētku izskaņu janvāra sākumā - savā eglītes sarīkojumā. Šī gadskārtējā tradīcija dod iespēju sniegt apmeklētājiem mazliet citādāku pārdzīvojumu kā eglīšu sarīkojumi pirms svētkiem. Šī eglīte no iepriekšējām atšķiras ar to, ka tajā piedalījās tāls viesis - priesteris Andris Solims, kas patlaban studē Vatikanā, uz kurienu devies no Latvijas. Tikšanās ar viņu mūsu sabiedrības katoļticīgiem locekļiem bija sevišķs pārdzīvojums. Viņš, protams, teica īsu uzrunu, kas izcēlas ar izteikti koncentrētu domu - Ziemsvētkos neatzīmējam kādu vēsturisku notikumu, bet gan no jauna tiekam vienoti Kristus vārdā. Viņš vēlēja, lai Kristus būtu katrā no eglītes apmeklētājiem 1994. gadā un vēlāk iepazīs ar katru saimes locekli, lai šī tikšanās kļūtu vēl nozīmīgāka. Nākamajā dienā draudzei Jēzus Sv. Sirds kapličā bija ārkārtas dievkalpojums, ko vadīja A. Solims.

Programmas daļā 8 dziesmas dziedāja jauktais koris Atbalss savu diriģentu - Andra Gūtmaņa un Andreja Vitola vadībā. Koris, mūsu darbīgākā kultūras vienība, saliedēti un izjusti dziedāja dažādas Ziemsvētku dziesmas. Apsveicami, ka tas nebaidās iestudēt jaunas melodijas, kuŗu vidū ir arī diriģenta A. Gūtmaņa mūzikālās apdares. Neatmaidīgā darbā panākts daudz. Iepriecina tas, ka koris labprāt uzstājās visdažādākos sarīkojumos un veido no sevis Atbalss no Atbalss ansamblišus, kas iepriecina klausītājus ar izmeklētu mūziku rūpīgi izvēlētā sakārtojumā. Kaut gan šoreiz koncertā iztrūka vairākas balsis, sevišķi viros, koristi ar savu uzdevumu tika galā godam. Te viņiem daudz palīdzēja sarīkojuma telpas labā akustika un klausītāju atsaucība.

Lai gan bija itin daudz bērnu, dziesmiņu dziedāt uzdrošinājās tikai mazā Evita. Ziemsvētku vecītis, ko viesis Solims dēvēja par Sala veci, bija atnesis sevišķi bagātas paciņas. To gatavotāji nebija taupījuši grašus, kas šodienas pasaulē izrādījās neparasti.

Bija bazāra galds un lotereja. Bazārā izlozējamo mantu vidū nepavisam neiederējās lietoti priekšmeti. Tos nu rīkotājiem vajadzētu izsijāt no apgrozības. Abi pasākumi ir ļoti vajadzīgi, jo dod līdzekļus draudzes darbam visam nākamajam gadam. Atnācēji mīlojās pie pašu atnestiem gardumiem un varēja izlocīt kājas dažādās dejās. Dejojāju netrūka.

Nemīlīgais un aukstais laiks palika ārpusē. Telpā valdīja svētku izskaņas gaisotne, kas palīdzēs sagaidīt nākamā eglīti citu gadu. Paldies pienākas visiem darba darītājiem un arī apmeklētājiem, bez kuŗiem šāds sarīkojums nav iedomājams.

Š.

♦ 4. februārī Mekgila universitāte atzīmēja saksafona tēva Ādolfa Saksa (Sax) 100 gadu nāves dienu ar īpašu koncertu, kuŗā piedalījās G. Danoviča saksafona kvartets, kuŗā spēlē mūsu pazīstamais saksafonists **Jānis Steprāns**. Danovičs un Steprāns abi ir mācības spēki šajā universitātē. Steprāns savā laikā bijis Danoviča skolnieks. Par šo mūzikālo notikumu 4. feb. ziņoja angļu valodas laikraksts Gazette. Ziņojumā pieminēts, ka Danovičs izteicies: "Man ir bijuši daudz skolnieku, bet ja man no viņiem jāizvēlas vistalantīgākais no visiem, tad tas ir Jānis!" Gaŗajam ziņojumam pievienots foto attēls, kuŗā redzam Danoviča kvarteta saksafonistus, ieskaitot Jāni. Vēlēsim viņam labākos panakumus nākotnē.

♦ "The Canadian Stage Company" paziņojumā, kas ievietots Globe and Mail laikraksta 9. decembra numurā, lasām, ka torontiete un advokāte Sarmite **Bulte** izraudzīta par šīs bezpeļņas organizācijas direktoru padomes prezidenti. Paziņojumā šī teātra sabiedrība apzīmēta par vienu no lielākām no līdzīgām Kanadā.

Viņa ir arī LNAK 16. padomes ievēlētā locekle.

Mēs piedāvājam tikai

LATVIJAS RAŽOJUMUS

Sūtījums Nr. 2

(Aizvieto sūtījumu Nr. 1)

4x250 gr Liellopa konservi

3x200 gr Cūku tauki

3x160 gr Šprotes

1 kg Sviests

1 kg Siers

5 kg Cukurs

2 kg Milti

2 kg Makaroni

Cepumi

CENA - US \$ 32; KANADAS \$ 38

Sūtījums Nr. 3

5x250 gr Liellopa konservi

4x250 gr Cūkgaļas konservi

3x200 gr Cūku tauki

2x Šķīstoša kafija

2x400 gr Kondensēts piens

1 kg Sviests

1 kg Siers

5 kg Cukurs

2 kg Milti

2 kg Makaroni

Cepumi

CENA - US 40; KANADAS \$ 48

Cenā ieskaitīta pievešana mājās pa visu Latviju 4 līdz 6 nedēļu laikā.

Pasūtītajumus pieņem:

Uldis Valters,

P. O. Box 538,

Brownsburg, Que.,

Canada J0V 1A0

Montrealas Latviešu Sabiedriskais Centrs

sestdien, 12. februārī, plkst. 17:00,
Latviešu centrā, 3955 Provost, Lašīnā

SIRSNIŅU BALLI.

Būs arī Latvijas mākslinieku gleznu, grafikas un Latvijas dintara izstrādājumu skate, Luīzes izkārtojumā.

IEEJA - \$ 10.00 no personas.

plkst. 18:00 VAKARIŅAS bufetes stilā un kafijas galds (Laimonis Bisenieks)

Priekšnesumi: Mūs uzjautrinās ar dziesmām Latvijā pazīstama kabarē dziedātāja (Patricia)

Būs arī dzīva deju mūzika, par ko rūpēsies J. Rimeikis, kas mums jau pazīstams.

Pilns bārs un jautrība.

Pieteikties lūdzam, zvanot

J. Bilinskim, ☎630-0310,

J. Vereram, ☎671-5808

Visus laipni ielūdz

M. L. S. C.

TURPMĀKIE SARĪKOJUMI

9. aprīlī (ne 10., kā agrāk ziņots), plkst. 16:00, Latviešu centrā, gadskārtējais MLB **Aprīļa joks sarīkojums** par labu MLB Ziņotājam. Programmas daļā būs dažī jaunumi, par kuriem varēsīm ziņot nākamreiz plašākā paziņojumā.

5. novembrī (nevis 12., kā agrāk ziņots), plkst. 10:00, Latviešu centrā, gadskārtējais MLB mājas cepumu un lietiskās mākslas priekšmetu tirdziņš. Tam vajadzīgas tirgojamās mantas, talcinieces un talcinieki, apmeklētāji. Gata-vojaties!

Citi sarīkojumi varētu rasties pēc vajadzības. Ja tā būs, ziņosim pie pirmās izdevības. Gaidām Jūsu ieteikumus un vēlmes! Zvaniet 457-9832!

□□□□□□□□□□□□□□□□

MLB 1993./4. darbības gads tuvojas noslēgumam. Pienācis pēdējais brīdis nokārtot maksājumus, kā biedru, Kopējā svētku sveiciens līdzdalības, MLB Ziņotāja abonementa un LNAK dalības maksas! Aicinām visus tos, kas to vēl nebūtu izdarījuši, šos maksājumus izdarīt ar **atbildes pastu!** MLB **gada sapulce** ir paredzēta 28. aprīlī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, kādēļ jānoslēdz kases grāmatas, apmēram, nedēļu iepriekš. Kasīere un revīzijas komisija būs Jums pateicīgas par Jūsu atsaucību.

Lūdzam ievērot, MLB ir divi adreses! Biedrības adrese ir - 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Que., Canada H9X 2R2, bet tās kasīeres un MLB Ziņotāja administrātores - A. Porietes - Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5. Daudzi samaisa pasta kōdas. Tas kavē Jūsu vēstules pienākšanu un rada citus sarežģījumus.

Bibliotēkars Jānis Birze atgādina, ka bibliotēka ir parasti atvērta pensionāru sanāksmju un citu sarīkojumu laikos. Lasītāji lūgti lasīšanai paņemtās grāmatas atgriezt pēc iespējas ātri pēc izlasīšanas, lai tās būtu pieejamas arī citiem interesentiem. Viņš arī pieņem grāmatu atvērējumus. Pēdējā laikā bibliotēka nosūtījusi ievērojamu skaitu duplikātu uz Aizputes bibliotēku.

Lūdzam MLB Ziņotāja līdzstrādniekus rakstus un ziņojumus iesniegt līdz ik mēneša 15. datumam, lai varam katru nākamo numuru sastādīt laikus.

Pamanīta kļūda: 28. lpp. 1 slejas 2. rindā janvāri vietā jābūt - februāri. Lapa bija iespiesta, nevarējām vairs izlabot.

Ziemas ainava Latvijā

Foto Gunārs Birkmanis

MLB Ziņotāja kartotekā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu atzīmētas sekojošas pārmaiņas:

	1992.	1993.	+/-
Kopskaits gada sākumā	946	951	+ 5
Dzimuši.....	2	3	+ 1
Iebraukuši.....	2	2	0
Iebraukuši no Latvijas....	1	5	+ 4
No jauna reģistrēti.....	18	11	- 7
Aizceļojuši.....	-	2	-13
Aizceļojuši uz Latviju....	-	4	+ 4
Miruši.....	18	26	+ 8
=====			
Kopskaits gada beigās..	951	940	-11
=====			

Pie nozīmīgākām pārmaiņām jāpieskaita lielais mirušo skaits. 26 ir rekordcipars, kopš pirms 15 gadiem, kuŗos kopā viņā saulē devušies 247, uzsākām šo reģistrāciju. Cik ir to, kuŗu miršanas gadījumi nav zināmi, šobrīd gandrīz neiespējami uzziņāt. Domājam, ka to skaits nav liels. Bieži vien līdz ar miršanas gadījumiem uzziņām līdz šim neregistrētas personas. Tāpēc šis cipars arvien vēl ir ievērojams. No jauna sākām atzīmēt tos, kas ieceļojuši tieši no Latvijas. Arī šos cilvēkus nav tik viegli apziņāt, jo tie, šķiet, vēlas palikt nezināmi. Un, protams, ir pirmie aizceļotāji, kas atgriežas Latvijā. Iespējams, ka šis cipars turpmākajos mēnešos pieaugs straujāk. Būsim pateicīgi, ja Jūs kartotekai paziņosit, ka sperāt šo nozīmīgo soli.

Līdz ar zemo dzimstību, sabiedrības caurmēra vecums ik gadu aug. Rezultātā tās lielā puse ir jau pensijas gados! Un pastāv iespēja ka daļa no tiem pārcelsies pie tuviniekiem citos latviešu centros. Tādēļ varam droši teikt, ka patlaban Montrealas latviešu sabiedrībai sevišķas augšanas iespējas nepastāv, bet diļšanas gan.

Katrā ziņā vēlamies visām šīm pārmaiņām izsekot iespējami cieši, kādēļ aicinām talkā ikvienu, kam ir attiecīgās ziņas. Ziņas variet iesniegt rakstiski vai piezvanot pa tālruni - 457-9832. Par to ikvienam ziņu sniedzējam iepriekšējs paldies!

Kartotekas vadība

♦ DV Montrealas nodaļa rīko DV teātra Toronto **viesizrādi sestdien, 23. aprīlī, plkst. 16:00, Latviešu centrā.** Izrādis Teodora Zeltiņa lugu "**Donžuana pēdējā milestība**", ar ko ansamblis jau uzstājies pirms 30 gadiem. Režiju vada Gunārs Vērenieks. Šajā nedēļas nogalē teātris viesosies arī Otavā.

♦ Šī gada ziema Montrealā un kontinenta austrumu daļā ir viena no skarbākām daudzu gadu desmitu laikā. Ja decembris bija neiedomājami maigs, janvāris izrādījās aukstākais un nemīļīgākais mēnesis laikā, kopš izdarītas meteoroloģiskās atzīmes. Caurmēra temperatūra -16.6 Cel-sija! Tas nozīmē, ka elektrības un eļļas rēķini būs prāvi. Ar lielo aukstumu parādās arī visādas kaites auto mašīnām. Vajadzīgi labojumi, rodas neērtības, un jāatdara naudas maks.

♦ Tikko iznācis **TEHNIKAS APSKATA** 125. numurs. To var pasūtināt: 25 Keller Circle, Dorval, Que, Canada H9S 3W1

0312017058

TEIC DZIESMIŅU, MEŽA MĀTE**Jauna kasete un dziesmu grāmata bērniem**

Kasetē bērni no Bostonas un Ņujorkas latviešu skolām izpilda 30 latviešu tautas un oriģinālas dziesmas Līgas Aldiņas un Daces Aperānes vadībā, dažādu instrumentu pavadījumā.

Kasete ar bērnu ilustrēto nošu grāmatu ir piemērota lietošanai ģimenēs un arī kā mācību materiāls skolās un vasaras nometnēs.

KOMPLEKTA CENA - US 15.00
Pastam pievienot US 2.00

PASŪTINĀJUMA ZĪME

Lūdzu atsūtiet ___ kompl. x \$ 15.- = \$ _____

Vārds: _____

Uzvārds: _____

Adrese: _____

Telefons: _____

Čeki rakstāmi uz **ALA** vārdu.**Pasūtījumus adresējiet:**

Mr. Vilis Miķelsons
1821 Lakeaway Ave.,
Kalamazoo, MI 49001-5121
U. S. A.
☎ 616-381-9063

7 **TEIC DZIESMIŅU,
MEŽA MĀTE**

COLLINS CLARKE

MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MAX IMMO

Courtier En Immobilier

MLS

Uldis Lusis, B. A.
Agent immobilier
☎ 514-488 7615

PAKALPOJUMI

nekustāmo īpašumu tirdzniecībā.
Zvaniet! - Tel. 514-488-7615

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

ADMINISTRATORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 27.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem \$ 22.50; gaisa pasta piemaksa uz ASV \$ 6.00, uz citiem kontinentiem - \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas - pret \$ 2.50 ziedojumu.

Lappušu sleju maksas: mazākais paziņojums \$ 20.-, 1/4 lpp. - \$ 25.-, 1/3 lpp. - \$ 30.-, pilna lpp. - \$ 60.-, paziņojumu sagatavošana - \$ 20.-; čekī rakstāmi uz **Montreal Latvian Society** vārda. MLB Ziņotājs, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums.

MLB Ziņotājs iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstas. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.

=====

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL FEBRUARY 1994 FEVRIER

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Quē., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832